

VUOSIKELLO RATSASTUSSEURA
KUHMOISTEN KOPSE RY:LLE

LAHDEN AMMATTIKORKEAKOULU
Matkailun koulutusohjelma
Tapahtuma- ja kokousmatkailu
Opinnäytetyö
Syksy 2010
Niina Tanhuanpää

Lahden ammattikorkeakoulu
Matkailun koulutusohjelma

TANHUANPÄÄ, NIINA: Vuosikello ratsastusseura Kuhmoisten Kopse ry:lle

Tapahtuma- ja kokousmatkailun opinnäytetyö, 36 sivua, 8 liitesivua

Syksy 2010

TIIVISTELMÄ

Tämä opinnäytetyö on tehty toimeksiantona ratsastusseura Kuhmoisten Kopse ry:lle. Opinnäytetyö on toiminnallinen, ja sen tavoite on tehdä seuralle vuosikello. Se tulee toimimaan johtokunnan työkaluna. Vuosikello tehdään kalenterinomaisesti, jotta sitä on helppo seurata, päivittää ja täydentää vuoden aikana. Vuosikello auttaa näkemään, miten seuran toimintavuosi rakentuu. Se kertoo tekemättömistä töistä sekä auttaa pysymään aikataulussa. Vuosikello toimii myös opastajana uusille johtokunnan jäsenille.

Opinnäytetyön teoriaosa koostuu vuosikellon, yhdistystoiminnan ja vapaaehtoistoiminnan määrittelystä. Teoriaosa on koottu kirjoista, artikkeleista, sähköisestä materiaalista ja haastatteluista. Työn toiminnallinen osuus, vuosikello, on tämän opinnäytetyön liitteenä. Toiminnallisen osuuden materiaali on kerätty osallistuvan havainnoinnin avulla. Se koostuu siis kaikesta seuran sisällä tapahtuvasta toiminnasta. Työssä on hyödynnetty seuran materiaaleja: toimintasuunnitelmaa ja vuosikertomusta. Tärkeällä sijalla ovat myös seuralaisten aikaisemmat kokemukset ja havainnot.

Avainsanat: vuosikello, yhdistystoiminta, vapaaehtoistoiminta, yhteistyö ja sidosryhmät.

Lahti University of Applied Sciences
Degree Programme in Tourism and Hospitality Management

TANHUANPÄÄ, NIINA: The annual plan for riding association Kuhmoisten
Kopse

Bachelor's Thesis in MICE-tourism, 36 pages, 8 appendices

Autumn 2010

ABSTRACT

This thesis has been commissioned for riding association Kuhmoisten Kopse. This thesis is functional, and its goal is to make an annual plan for the club. The annual plan will serve as a tool for the board. The annual plan has been done in the form of a calendar, so it is easy to follow, update and complete during the year. The annual plan allows you to see how the club's year of operation is constructed. It shows what tasks are not done and helps stay on schedule. The annual plan also functions as a guide for new board members.

The theoretical background consists of definitions of an annual plan, the operation of an association and volunteer activities. The theoretical part is collected from books, articles, electronic material and interviews. The functional part of the work, the annual plan, is attached to this thesis. The material for the functional part of the thesis has been collected through participant observation. The functional part consists, therefore, of any activity that takes place inside the club. This work has benefitted from the club's operational plan and the annual report. The club members' previous experiences and observations were also of great importance to this thesis.

Key words: annual plan, action of association, voluntary work, cooperation and stakeholder groups.

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	1
2	VUOSIKELLO	3
2.1	Vuosikellon määrittelmä	3
2.2	Toiminnan suunnittelu ja prosessit osana vuosikelloa	5
3	YHDISTYSTOIMINTA	8
3.1	Yhdistymisvapaus ja yhdistyslaki	8
3.2	Yhdistyksen määrittely	9
3.3	Yhdistyksen toiminta	11
4	VAPAAEHTOISTOIMINTA	13
4.1	Vapaaehtoistoiminnan lähtökohdat	14
4.2	Vapaaehtoistoiminnan määrittely	16
4.3	Yhteistyö vapaaehtoistoiminnan kulmakivenä	19
4.4	Sidosryhmien merkitys	21
5	TYÖN TOTEUTUS	24
5.1	Menetelmä, aineisto ja aineiston hankinta	24
5.2	Kuhmoisten Kopse ry:n vuosikellon tekeminen	26
6	POHDINTA	29
	LÄHTEET	33
	LIITTEET	36

1 JOHDANTO

Yhdistystoiminta on Suomessa vilkasta, sillä yhdistyksen perustaminen on maassamme helppoa. Monet harrastelijaryhmät jäsentävät toimintaansa perustamalla yhdistyksen. Järkevä ajankäyttö ja toimintojen yhteennivominen ovat silloin tärkeällä sijalla.

Teen opinnäytetyönäni vuosikellon (liite 1) ratsastusseura Kuhmoisten Kopse ry:lle. Ratsastusseura on perustettu vuonna 1994, ja se on Suomen Ratsastajainliiton (SRL) jäsen. Seura toimii Kuhmoisissa, Päijänteen länsirannalla, eteläisessä Keski-Suomessa. Seuraan kuuluu noin 90 eri-ikäistä jäsentä. Kuhmoisten Kopse on tarkoitettu kaikille hevosrakkaille ihmisille. Se tarjoaa mukavaa puuhastelua hevosten parissa. Kuhmoisten Kopse järjestää jäsenilleen vuosittain erilaisia retkiä, hevosvaelluksia, kilpailuja ja muita tapahtumia hevosten parissa. Monet niistä ovat muodostuneet perinteiksi. Osa tapahtumista on suunnattu seuran ulkopuolisille ihmisille. Näiden tapahtumien kautta seura saa näkyvyyttä ja mahdollisesti uusia jäseniä. Kuhmoisten Kopse toimii harrastepohjalta, mutta jotkut jäsenistä ovat seurakisojen ja aktiivisen valmentautumisen kautta edenneet alue- ja aina kansalliselle tasolle saakka. Olen itse liittynyt seuran jäseneksi vuoden 2009 alussa.

Ratsastusseura toimii vapaaehtoisvoimin. Keskusteltuani muutamia kertoja hallituksen puheenjohtajan kanssa ilmeni, että seuran toiminta voisi olla aktiivisempaa ja paremmin organisoitua. Usein tehtävät kaatuvat samojen ihmisten harteille tai sitten ei ole oikein tiedossa, kuka tekee mitään. Näiden keskustelujen myötä heräsi idea vuosikellon tekemisestä seuralle. Edelliskevään opintojeni aikana olin tutustunut kyseiseen johtamisen työkaluun ja niinpä rohkenin kesällä ehdottaa asiaa seuran puheenjohtajalle. Hän kiinnostui asiasta ja uskoi siitä olevan hyötyä seuralle. Tämän jälkeen hän esitteli ideani hallituksen muille jäsenille, jotka hyväksyivät asian yksimielisesti syksyn kokouksessaan. Aloitin seuran jäsenihteerinä ja johtokunnan jäsenenä vuoden 2010 alussa, mistä on myös hyötyä opinnäytetyötäni ajatellen: pystyn paremmin paneutumaan seuran asioihin ja lähestymään asioita astetta syvemmillä.

Opinnäytetyöni tavoite on tehdä vuosikello ratsastusseura Kuhmoisten Kopse ry:lle. Pyrkimykseni on tehdä vuosikello kalenterinomaiseksi, joka tekee siitä helpon seurata ja täydentää. Opinnäytetyön tarkoitus on vuosikellon avulla selkeyttää Kuhmoisten Kopse ry:n toimintaa ja tehdä vastuut näkyviksi. Vuosikello auttaa ajanhallinnassa, aikataulussa pysymisessä sekä toimii muistuttajana tekemättömistä töistä. Sen avulla seura voi nivoa toimintoja yhteen sekä arvioida tapahtumien jakautumisesta eri vuodenaajoille. Vuosikello toimii myös hyvänä opastajana johtokunnan uusille jäsenille, sillä sen avulla seuran toiminta ja johtokunnan tehtävät konkretisoituvat paremmin.

Opinnäytetyöni koostuu teoriaosuudesta ja toiminnallisesta osuudesta eli vuosikellosta. Teoriapohja työssäni koostuu vuosikellon ja yhdistystoiminnan määrittelystä, vapaaehtoistoiminnasta sekä yhteistyön ja sidosryhmien merkityksen ymmärtämisestä. Pitkän pohdinnan jälkeen päädyin rajaamaan teoriaosuuden näihin asioihin, jotta työ ei paisuisi liian suureksi. Näin ollen en käsittele työssäni taloudellisia näkökulmia, vaan sivuan ainoastaan talousarviota hyvin pintapuolisesti. Yhdistystoiminta, yhteistyö, sidosryhmät ja vapaaehtoistoiminta ovat oleellisia tekijöitä yhdistyksen toiminnassa, ja pyrin avaamaan näitä käsitteitä monipuolisesti. Teoriaosuuden jälkeen kerron työn käytännön toteutuksesta ja lopuksi pohdin työn onnistumista, sen vahvuuksia ja heikkouksia sekä mahdollisia kehitysehdotuksia. Liitteenä opinnäytetyössäni on työn varsinainen tuotos, vuosikello Kuhmoisten Kopse ry:lle.

2 VUOSIKELLO

2.1 Vuosikellon määritelmä

Vuosikello on johtamisen apuväline. Siinä yhdistyvät johtamisen eri osa-alueet, talouden suunnittelu sekä sisältöjen ja aikataulujen raportointi. Vuosikello auttaa henkilöä tai yksikköä nivomaan toimintansa yrityksen yhteisiin aikatauluihin. Osa vuosikellon sisällöstä voi olla koko organisaatiolle yhteistä ja osa voi vaihdella vastuuyksikön tai henkilön mukaan. (Alhola & Lauslahti 2005, 62.)

Jokaisella organisaatiolla on oma johtamisen vuosikello. Yritys ei vain välttämättä aina tiedosta tätä. Näin ollen kellon noudattaminen voi olla tietoista tai tiedostamatonta. Suunnittelematon toiminta merkitsee usein jatkuvaa kiirettä, koska silloin kaikki asiat tulevat ”yllätyksenä”. Tällaiselta yritykseltä puuttuu julkaistu vuosikello, mikä aiheuttaa ajalehtimisen vuodesta toiseen. Vuosikello helpottaa toimintojen nivomista yhteisiin aikatauluihin. Se myös auttaa kohti hallitumpaa ajankäyttöä eri toiminnoissa. (Alhola & Lauslahti 2005, 62.)

Vuosikello koostuu eri kerroksista. Sen keskiössä ovat yrityksen visio ja arvot. Visio kuvaa sitä, mitä yritys haluaa olla tulevaisuudessa. Johtamisessa visio nähdään tulevaisuuden unelmana, johon pyritään. Arvot vaikuttavat puolestaan yrityksen strategioihin ja muihin toiminnallisiin valintoihin. Ne vaikuttavat jokapäiväiseen johtamisen periaatteisiin. Arvot ovat yrityksen valitsemia eettisiä periaatteita, jotka ohjaavat kaikkia organisaatiossa työskenteleviä ihmisiä. (Alhola & Lauslahti 2005, 76.)

Seuraavaan kerrokseen kuuluvat johtamisjärjestelmän osa-alueet: strateginen suunnittelu, vuosisuunnittelu, strategian tarkistus ja seuranta, vuosisuunnitelmien seuranta, tavoite- ja kehityskeskustelut, tilikauden toteutuminen ja palkitseminen. Strategisesta suunnitelmasta johdetaan toimintavuoden toimintasuunnitelma ja sitä kuvaava taloussuunnitelma eli budjetti. Toimintavuoden aikana seurataan toimin-

tasuunnitelmien toteutumista tarkemmin 3-4 kertaa vuodessa. Strategiatiat ovat keinoja, joiden avulla yritys hakeutuu tavoitteisiinsa. Ne vaikuttavat suoraan toiminnan perusteosiin eli liikeidean osa-alueisiin. Valitut strategiatiat ovat tasapainossa tavoitteiden kanssa, ja strategiatiat liittyvät myös sisäisesti toisiinsa. Kolmanteen kerrokseen voivat sisältyä vastuuyksikön tärkeät toimenpiteet, esimerkiksi laatu-järjestelmän tarkastaminen. Yritys voi halutessaan tehdä myös neljännen, yksilö- ja toimintatasoisen kerroksen. (Alhola & Lauslahti 2005, 62, 78.)

Näsi ja Aunola (2005, 128) esittävät kirjassaan Strategisen johtamisen teoria ja käytäntö Metso Oyj:n vuosikellon. Vuosikellon ytimessä ovat yrityksen visio, arvot ja strategia. Vuosikellossa joulukuun - kesäkuun aikana yrityksessä tapahtuvat päälinjaukset strategioiden päivityksessä, analyysit, strategiaworkshopit, yrityksen teemojen tarkastelu sekä strategisten suunnitelmien päivitys. Loppuvuosi koostuu funktionaalisten strategioiden tarkastelusta, strategisen suunnitelman teosta, hallituksen kokoontumisista, budjetoinnin päälinjojen luomisesta sekä niihin liittyvistä budjettiworkshopeista. Kuvion 1 kalenterimalli näyttää, että kevät- ja kesäpuoli ovat strategian aikaa. Syksy painottuu puolestaan budjetointiin.

Kuvio 1. Metso Oyj:n vuosikello (Näsi & Aunola 2005, 128)

2.2 Toiminnan suunnittelu ja prosessit osana vuosikelloa

Toiminnan suunnittelu on olennainen osa vuosikelloa. Toiminta ilman suunnittelua ja suunnitelmia on sattumanvaraista toimintaa. Menestyminen edellyttää toiminnan lisäksi näitä kahta tekijää. Suunnittelemisen avulla ohjataan toimintaa oikeaan suuntaan. Suunnitelmien avulla voidaan koordinoida organisaation toimintaa. Ne ovat myös viestintävälineitä, joiden avulla saadaan analysointitietoa yrityksestä ja sen toimintaympäristöstä. Suunnitteluprosessi on organisaation johdon vastuulla. Suunnitteluprosessiin sisältyvät tavoitteiden asettaminen, tietojen kerääminen ja analysoiminen, vaihtoehtojen muodostaminen ja valitseminen, suunnitelmien tekeminen ja niiden toteuttaminen, tavoitteiden saavuttamisen valvominen sekä mahdollisten korjaavien toimenpiteiden tekeminen. (Alhola & Lauslahti 2005, 64–65.)

Toiminnan suunnittelua käsittelee myös Byrne (1998, 190 - 193) artikkelissaan *From opportunity identification to implementation: a model for action planning in organizations*. Siinä hän esittelee toiminnan suunnittelumallin, jota organisaatiot voivat käyttää toimintansa suunnittelussa. Malli käsittää kuusi osa-aluetta: nykyisen tilan, halutun lopputuloksen, toiminnan, menestyksen mitan, aikajanan ja vastuun. Toiminnassa käytetään toteutuksen askeleita: suunnitelmassa edetään askel kerrallaan koko ajan kysyen, auttaako kyseinen askel siirtymään lähemmäs haluttua lopputulosta. Vastuu on nostettu tässä mallissa tärkeälle sijalle: jokaiselle toiminnolle pitää löytyä oma vastuuhenkilönsä.

Byrnen (1998, 193) esittämä malli auttaa arvioimaan organisaation tehokkuutta sekä löytämään ne avainkohdat, jotka vaativat parannusta. Artikkelissa esiteltävää mallia voidaan soveltaa mihin tahansa projektin suunnitteluun tai toimintasuuntautuneeseen harrastustoimintaan. Sen avulla organisaation johtajat voivat kehittää organisaatiota, seurata edistystä ja edesauttaa menestymistä ja halutun lopputuloksen saavuttamista. Toiminnan suunnittelumalli ei kuitenkaan korvaa virallisia projektinjohtamistekniikoita tai metodeja, eikä sen tarkoitus ole sopia jokaiseen organisaatioon kaikissa olosuhteissa.

Vuosikellon yhteydessä puhutaan kuitenkin prosesseista. Silloin ollaan kiinnostuneita organisaatiossa tapahtuvasta toiminnasta. Laamanen (2001, 19, 21) määrittää toimintaprosessin joukoksi loogisesti toisiinsa liittyviä toimintoja ja niiden toteuttamiseksi tarvittavia resursseja, joiden avulla aikaansaadaan toiminnan tulokset. Prosessiajattelussa lähdetään liikkeelle asiakkaasta ja hänen tarpeistaan. Silloin mietitään, millaisilla tuotteilla ja palveluilla tarpeet voidaan tyydyttää. Sen jälkeen mietitään prosessi eli toimenpiteet ja resurssit, joilla aikaansaadaan halutut tuotteet ja palvelut. Tärkeää on myös selvittää, mitä syötteitä (tietoja ja materiaalia) tarvitaan prosessin toteuttamiseen ja mistä ne hankitaan.

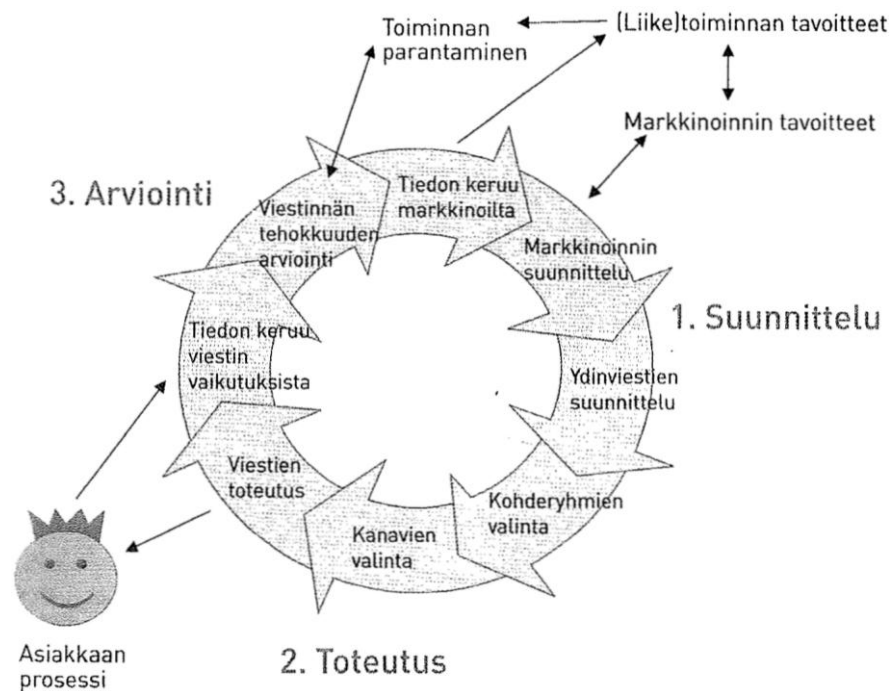
Prosesseista voidaan puhua kehityskulkuna tai toistuvana tapahtumien ketjuna. Kehityskulun ajatuksena on, että organisaatio tekee jotakin sellaista, jonka se uskoo edistävän tavoitteen toteutumista. Se kokeilee ja arvioi tuloksia. Jos ne ovat myönteisiä, organisaatio vahvistaa kyseistä tapaa toimia. Kielteisessä tapauksessa kokeillaan taas toista keinoa. Monimutkaiset systeemit kehittyvät usein tällä tavalla. Toistuvien tapahtumien ketjussa puolestaan määritellään syötteet ja tuotokset. Prosessit koostuvat toisiaan loogisesti seuraavista vaiheista: suunnittelusta, toteutuksesta ja arvioinnista. Ajatuksena on tällöin tunnistaa kriittiset toiminnot ja pyrkiä varmistamaan, että tehtävän suoritus onnistuu jokaisella kerralla ja myös tuloksia syntyy. Toistuvien tapahtumien ketjun yhteydessä puhutaan organisaation toimintaprosesseista. (Laamanen 2005, 152–153.)

Prosessikuvaukset auttavat ymmärtämään, mikä on kriittistä organisaation keskeisten tavoitteiden saavuttamisessa. Tätä kautta mittaaminen ja kehittäminen voidaan kohdistaa näihin kriittisiin vaiheisiin. Prosessin ymmärtämisen lisäksi pitää pystyä myös toteuttamaan tärkeät tehtävät. Niitä varten tarvitaan työkaluja, ohjeita, tekniikoita ja menetelmiä, joista koostuu tekemisen malli. Nämä ohjeet auttavat kriittisissä vaiheissa. (Laamanen 2001, 37.)

Onnistuneesta prosessien jäsentämisestä seuraa monenlaista hyötyä: yhteistyö asiakkaan kanssa toimii hyvin ja tämä kokee saavansa hyvää palvelua, organisaatiossa toimivat ihmiset ymmärtävät kokonaisuuden lisäksi oman roolinsa ja toiminnan

kehittäminen perustuu organisaation kokonaistavoitteisiin sekä asiakkaiden tarpeisiin. Kaiken kaikkiaan prosessien avulla saadaan järjestystä kaaokseen. Prosessien tunnistaminen ja kuvaaminen auttavat ihmisiä ymmärtämään kokonaisuutta. Ne mahdollistavat myös työn kehittämisen ja itseohjautuvuuden. Prosessien kuvaamisella saadaan keino esittää organisaation käytännön työtä. (Laamanen 2001, 22-23.)

Sekä Byrnen toiminnan suunnittelumallissa että Laamasen esittämässä prosessikuvauksessa (kuvio 2), ollaan kiinnostuneita organisaation tavoitteista ja niiden saavuttamisesta. Molemmissa korostetaan itse toimintaa, jonka avulla asetettuihin tavoitteisiin päästään. Kuhmoisten Kopseelle sopii parhaiten Laamasen esittämä toistuvien tapahtumien ketju: siinä on selkeät suunnittelun, toteutuksen ja arvioinnin vaiheet.

Kuvio 2. Prosessien päävaiheet (Laamanen 2005, 153)

3 YHDISTYSTOIMINTA

Kun joukko ihmisiä perustaa yhdistyksen, heillä on siihen jokin syy: ihmiset haluavat yhteistoiminnassa ajaa jotain tai joitain tärkeinä pitämiään asioita. Vuosien aktiivisen toiminnan johdosta osa yhdistyksen alkuperäisistä tavoitteista on voinut toteutua. Ihmisten ja yhteiskunnan muuttuessa myös yhdistyksen on päivitettävä aika ajoin yhteistä käsitystään yhdistyksen toiminnan tarkoituksesta ja sen olemassaolon syistä. Selvästi ilmaistu ja kaikkien jäsenten tiedossa oleva toiminta-ajatus luo tukevan pohjan yhdistyksen toiminnalle. Elävä toiminta muotoutuu yhdistyksen aktiivisten ja osaavien toimijoiden mukaan. Yhdistyksen toiminnalle on keskeistä halu osallistua ja vaikuttaa yhdistykseen. (Kuokkanen, Myllyviita, Rosengren & Törrönen 2007, 6.)

3.1 Yhdistymisvapaus ja yhdistyslaki

Perustuslaissa on turvattu yhdistymisvapaus Suomen kansalaisille. Yhdistymisvapaus antaa oikeuden perustaa yhdistyksiä, pyrkiä jäseneksi yhdistykseen, olla kuulumatta yhdistykseen sekä erota yhdistyksestä milloin tahansa. Yhdistykselle itselleen yhdistymisvapaus antaa vapauden järjestää sisäisesti oma toimintansa parhaalla katsomallaan tavalla. Jos yhdistys halutaan kuitenkin rekisteröidä, sen sääntöjen on täytettävä lain ehdottamat määräykset. Niillä halutaan turvata vähemmistöjen asema, sivullisen oikeudet ja jäsenten yhdenvertaisuus. (Loimu 2000, 15.)

Yhdistymisvapautteen kuuluu myös se, että yhdistys voidaan purkaa milloin tahansa, kunhan päätös on jäsenten tekemä. Oikeuden tekemä päätös yhdistyksen lakkauttamisesta on lain mukaan mahdollista ainoastaan laissa määrätyin edellytyksin. Yhdistymisvapaus ei ole kuitenkaan rajaton. Se ei koske yleistä järjestystä ja turvallisuutta vaarantavia yhdistyksiä, joita ovat esimerkiksi rikollista toimintaa varten perustetut yhdistykset. (Loimu 2000, 15–16.)

Yhdistymisvapaus koskee ensisijaisesti yksilöitä. Se kuuluu kaikille kansalaisuuteen, ikään, sukupuoleen, asemaan tai asuinpaikkaan katsomatta. Tosiasiassa kuitenkin ikä, vajaavaltaisuus, laitovallan alaisuus ja monet esteet käytännössä voivat rajoittaa yhdistymisvapauden käyttöä, sillä yhdistymisvapaus ei poista muihin oikeusperusteisiin kuuluvia yksilön toimintavapauden rajoituksia. Näin ollen esimerkiksi yhdistyksen perustajajäseniltä vaaditaan vähintään 15 vuoden ikää. (Halla & Tarasti 2006, 52.)

Yhdistymisvapauden määrittely perusoikeudeksi luo yhdistystoiminnalle vahvan perustan. Tarvitaan kuitenkin vielä tarkempaa ja yksityiskohtaisempaa lainsäädäntöä, jotta monet tärkeät käytännön asiat saadaan ratkaistua. Yhdistyslaki koskee rekisteröityjä ja rekisteröimättömiä aatteellisia yhdistyksiä. Yhdistyslaki ei koske julkisoikeudellisia yhdistyksiä tai yhdistyksiä, joista on erikseen säädetty lailla, eikä taloudellisia yhdistyksiä, joiden tarkoitus on voiton tai muun taloudellisen edun hankkiminen. Rajanveto aatteellisen ja taloudellisen yhdistyksen välillä ei ole helppo. Yhdistyslaissa on kielletty sotilaalliset yhdistykset. (Perälä, Juutinen, Lilja, Lindgren, Reinikainen & Steiner 2008, 56–57.)

3.2 Yhdistyksen määrittely

Jotta yhteenliittymää voidaan pitää yhdistyksenä, täytyy sen tunnusmerkkien täyttyä. Yhdistyksen tunnusmerkkejä ovat vähintään kolme jäsentä, jokin aatteellinen tarkoitus sekä toiminnan pysyvyys. Aatteellisuus voi tarkoittaa jonkin aatesuunnan edistämistä, tietyn ryhmän etujen valvontaa, hyväntekeväisyyttä, palvelujen tuottamista jäsenille tai yhdessäolomahdollisuuksien tarjoamista jäsenille ilman varsinaista aatteellisuutta. Pysyvyys tarkoittaa, että yhdistyksen ajatellaan toimivan pitkän aikaa. Näköpiirissä ei ole sellaista tilannetta, että yhdistys voitaisiin tarpeettomana ja työnsä tehneenä lopettaa. (Loimu 2000, 17–18.)

Yhdistys voi olla rekisteröimätön tai rekisteröity. Yhdistymisvapaus ja -laki koskevat molempia yhdistyksiä, mutta rekisteröitymällä yhdistys voi saada oikeuskelpoisuuden. Laissa on erikseen kerrottu, mitkä säännökset koskevat rekisteröimättömiä yhdistyksiä. Rekisteröimättömiä yhdistyksiä ovat esimerkiksi urheiluseurojen jaostot. Rekisteröimättömissä yhdistyksissä on enemmän sijaa sopimusvapaudelle sekä väljyyttä sääntöjen kirjoittamisessa verrattuna rekisteröityyn yhdistykseen. Jotta yhdistys saisi oikeuskelpoisuuden, se on merkittävä patenti- ja rekisterihallituksessa pidettävään yhdistysrekisteriin. Oikeuskelpoisella yhdistyksellä on mahdollisuus saavuttaa nimiinsä oikeuksia, se voi olla jäsenenä muussa yhdistyksessä, sen puolesta voidaan tehdä oikeustoimia, esimerkiksi sopimuksia, ja se voi olla osapuolena tuomioistuimessa. Rekisteröitymistä varten yhdistyksen pitää täyttää yhdistysrekisteristä saatava perusilmoitus. Ilmoitukseen on liitettävä yhdistyksen perustamisasiakirja sekä säännöt. (Halila & Riitesuo 2003, 8-9, 14.)

Rekisteröimättömistä yhdistyksistä ei ole tilastotietoja. Näin ollen niiden lukumäärää on vaikea arvioida. Sen sijaan rekisteröidyt yhdistykset on tilastoitu. Ne voidaan ryhmitellä monin tavoin, mutta eniten tietoa antaa ehkä ryhmittely toimialan mukaan. Yhdistysten yhteiskunnalliset tehtävät liittyvät lähinnä neljään alueeseen, jotka ovat yhteiskunnan poliittiseen ja hallinnolliseen päätöksentekoon vaikuttaminen (puolueet), ryhmäetujen ajaminen (ammattiyhdistykset), palvelujen tuottaminen (sosiaaliset yhdistykset) sekä vapaa-ajan mahdollisuuksien tarjoaminen (kulttuuri-, liikunta-, nuoriso- ja harrastustoiminnan yhdistykset). (Halila & Tarasti 2006, 25, 28.) Yhdistystä on mahdollista kutsua myös muilla nimillä. Näistä yleisimpiä ovat osasto, kerho, seura ja klubi. Eri yhdistysten muodostamaa yhdistystä kutsutaan usein liitoksi, keskusliitoksi tai keskusjärjestöksi. (Loimu 2000, 19.)

Jäsenet voivat olla luonnollisia henkilöitä eli ihmisiä tai oikeushenkilöitä, eli esimerkiksi muita yhdistyksiä, osakeyhtiöitä tai kuntia. Samassa yhdistyksessä voi olla jäsenenä sekä ihmisiä että yhteisöjä. (Loimu 2000, 17.) Yhdistyksen säännöissä voi olla jäsenedellytyksiä. Ellei näin ole, jäseneksi voidaan ottaa kuka tahansa, joka täyttää jäsenkelpoisuuden. Jäsenenä olevalla yksityishenkilöllä ei ole alaikä-

rajaa. Ikäraja voidaan kuitenkin määrätä säännöissä. Alaikäinen saa hakeutua yksin yhdistyksen jäseneksi, kunhan voidaan olettaa hänen ymmärtävän jäseneksi liittymisen merkityksen. Jäsenenä olevan yhteisön tai säätiön pitää olla oikeuskelpoinen, sillä rekisteröimätön yhdistys ei voi olla jäsenenä rekisteröidyssä yhdistyksessä. (Halila & Riitesuo 2003, 17.)

Kuhmoisten Kopse on rekisteröity yhdistys. Siitä käytetään sanaa seura. Jäseniä on noin 90. Kaikki ovat yksityishenkilöitä. Alaikärajaa ei ole määrätty. Itse asiassa suurin osa jäsenistä on lapsia ja nuoria. Seura on toiminut jo 16 vuotta, joten sen toimintaa voidaan pitää hyvin pysyvänä. Seura pyrkii harjoittamaan ja edistämään hevosharrastusta ja hevostaitoa. Kaiken toiminnan edellytyksenä on hevosten hyvinvointi. Kopse toimii harrastepohjalta ja vapaaehtoisvoimin.

3.3 Yhdistyksen toiminta

Yhdistyksen olemassaolon tarkoitus yleisellä tasolla on kirjattu yhdistyksen sääntöihin. Usean yhdistyksen toiminta keskittyy erilaisiin kokouksiin, joita ovat jäsenkokoukset ja johtokunnan kokoukset. Yhdistystoiminnassa kokoukset ovatkin tärkeitä, sillä niissä jäsenillä on mahdollisuus osallistua tasavertaisina keskusteluihin ja käyttää heille kuuluvaa päätäntävaltaa. Kokouksia voisi ajatella yhdistyksen toiminnan työkaluiksi, joiden avulla on mahdollisuus saada aikaan mielenkiintoisia tapahtumia sekä järjestää onnistuneita tilaisuuksia. Kokous ei siis ole itsessään tulos vaan tuloksien mahdollistaja. (Kuokkanen ym. 2007, 42.)

Yhdistyksellä on hallitus, joka toteuttaa toimintaa yhdistyksen kokousten tekemien päätösten sekä sääntöjen ja yhdistyslain perusteella. Hallituksen tehtävät määräytyvät siis näiden päätösten ja määräysten mukaisesti. Yhdistyksen koosta sekä toiminnan sisällöstä ja laajuudesta riippuu, miten hallitus tehtävänsä organisoii. Hallitus voi toteuttaa ja tehdä tehtävät itse, tai se voi delegoida osan tehtävistään muille. Kaikkia tehtäviä hallitus ei voi jakaa. Vaikka se osan delegoisikin, sillä säilyy kuitenkin aina vastuu tehtävistä. (Paasolainen 2007, 22–23.)

Hallitukselta odotetaan yhdistyksen toiminnan kehittämistä ja jäsenten aktivoimista toimintaan ja oikeuksiensa käyttöön. Hallitukselle kuuluu toiminnan suunnittelu ja organisointi, ja se valmistelee toimintasuunnitelman yhdistyksen kokouksen hyväksyttäväksi. Hallituksen tulee myös mahdollistaa varsinainen päätöksenteko. Sen tulee valmistella kokoukset ja kutsua ne koolle. Lisäksi hallitus panee täytäntöön yhdistyksen kokouksen tekemät päätökset. Hallituksella on vastuu talousarvion valmistelusta sekä yhdistyksen omaisuuden hoitamisesta. Hallituksen on pidettävä jäsenluettelo, ja se hyväksyy uudet jäsenet sekä yleensä hoitaa jäsenen erottamisen. Yksi hallituksen tärkeä tehtävä on yhdistyksen toiminnan kannalta tärkeistä sidosryhmistä huolehtiminen. Sille kuuluu myös erilaisten sopimusten ja oikeustoimien tekeminen yhdistyksen puolesta. Hallitus voi tehdä lisäksi päätöksiä sellaisista pienistä lahjoituksista ja muista luovutustoimista, joihin ei tarvita yhdistyksen kokouksen päätöstä. (Paasolainen 2007, 23–27.)

Yhdistyksen toiminnan eri muodot voidaan jaotella jäsenoimintaan, yhteistoimintaan ja vaikuttamiseen. Jäsenoiminta on yhdistyksen sisäistä toimintaa. Se sisältää kokoukset ja muut tilaisuudet, joissa jäsenet voivat osallistua päätöksentekoon, toiminnan suunnitteluun ja ideointiin. Jäsenoimintaa ovat myös jäsenpalvelut, joihin kuuluvat tiedotus, neuvonta, koulutus, matkat ja retket sekä juhlat. Yhteistoiminta käsittää yhteistyösuhteet eli yhdistyksen ulkoisen toiminnan. Yhteistoimintaan sisältyvät yhdistyksen näkyvyyden ja tunnettavuuden lisääminen, joka tapahtuu tiedottamisen (jäsenlehtien, tiedotteiden, verkkosivujen), näkymisen (julkisilla paikoilla) sekä jäsenhankinnan avulla. Yhteistoiminta voi olla paikallista ja alueellista yhteistoimintaa muiden yhdistysten kanssa. Tämä voi näkyä yhteisten tapahtumien, yhdessä vaikuttamisen tai yhteisten hankkeiden muodossa. Yhteistyösuhteilla voidaan hankkia avustuksia sekä tehdä muuta varainhankintaa. Vaikuttaminen käsittää asioiden alueellisen ja paikallisen seurannan sekä tiedon ja asiantuntemuksen hankkimisen. Vaikuttaminen tarkoittaa kannanottoja ja aloitteita, yhteyksiä kunnallisiin päätöksentekijöihin sekä viranomaisiin. Myös valtakunnalliseen järjestöön vaikuttaminen on mahdollista. Se tapahtuu aloitteiden, osallistumisen ja voimavarojen antamisen kautta. (Kuokkanen ym. 2007, 43.)

Kuhmoisten Kopse ry:n jäsenoimintaan kuuluvat erilaiset ratsastusvalmennukset, yhteiset retket ja monenlaiset tapahtumat. Jäseniä kannustetaan osallistumaan kokouksiin ja tuomaan esille uusia ideoita. Jäsensihteeri toimii linkkinä seuran ja Suomen Ratsastajainliiton välillä. Ratsastusseuran yhteistoimintaa ja vaikuttamista käsittelemme tarkemmin luvussa Sidosryhmien merkitys. Mainittakoon tässä, että Kuhmoisten Kopse ry:llä on omat nettisivut ja seuralta ilmestyy säännöllisesti oma jäsenlehti, Läjä.

4 VAPAAEHTOISTOIMINTA

Vapaaehtoistoimintaa on ollut aina, mutta sen asema on vaihdellut eri aikakausina. Tänä päivänä vapaaehtoistoimintaa organisoidaan ja hyödynnetään monissa järjestöissä. Se on kuulunut kiinteästi esimerkiksi urheiluseurojen, harrastus-, kulttuuri- ja ympäristöjärjestöjen toimintaan. Määrällisesti katsottuna suomalaisten kiinnostus vapaaehtoistoimintaan kohdistuu erityisesti urheilutoimintaan ja sosiaalialalle. (Nylund & Yeung 2005, 308.)

Vapaaehtoistoiminnassa korostuvat osallisuus ja inhimillisen välittämisen merkitys koko yhteiskunnan toimivuuden kannalta. Vapaaehtoistoimintaan turvautumista perustellaankin usein joko taloudellisten tai henkilöstöressurssien näkökulmasta. Vapaaehtoistoiminta on joutunut ajoittain myös voimakkaan kritiikin ja arvioinnin kohteeksi, ja esimerkiksi suurten katastrofien ja suuronnettomuuksien yhteydessä se on noussut otsikoihin. Onkin muistettava, että vapaaehtoistoiminta ei toteudu yhteiskunnallisessa tyhjiössä vaan monen ilmiön ja muutoksen keskiössä. Näin ollen toiminnan suunnittelussa ja organisoinnissa on huomioitava myös järjestöä ympäröivän yhteiskunnan muutokset ja niiden vaikutus järjestön tehtäviin. (Mykänen-Hänninen 2007, 10.)

4.1 Vapaaehtoistoiminnan lähtökohdat

Suuri osa vapaaehtoisesta huolenpidosta tapahtuu sukulaisilta, ystäviltä ja naapureilta saatuna spontaanina apuna. Siihen ei tarvita mitään organisaatiota. On kuitenkin paljon ihmisiä, joilla ei ole tällaisia luonnollisia sosiaalisia verkostoja. Heidän auttamisekseen tarvitaan seurakuntien, kuntien ja erilaisten järjestöjen organisoimaa vapaaehtoistyötä. Silloin organisoimisen lähtökohdana pitää olla tarpeen kartoitus, toiminnan kriteerien ja edellytysten hahmotus sekä tavoitteiden asettaminen. Organisaation rakentaminen ja ylläpitäminen tarjoavat vapaaehtoistoiminnalle puitteet. (Yeung 2002, 76.)

Ihmisillä on erilaisia tapoja elää, toimia ja olla läsnä arjessa. Vapaaehtoistoiminta on monille ihmisille luonteva osa arkipäivää sekä hyvän elämän kokemusta. Tähän on saatettu päätyä erilaisten sattumien ja kokemusten kautta. Vapaaehtoistoiminta tarjoaa pysähdys- ja levähdyspaikan erilaisissa elämänvaiheissa oleville henkilöille. Yhteisöllinen osallisuus ja kanssaihminen kohtaaminen tarjoavat myös mahdollisuuden suunnata elämää uudelleenlaisille urille. (Nylund & Yeung 2005, 15.)

Vapaaehtoistoiminnalla on kaksi yhteiskunnallista tehtävää. Ensimmäinen se tarjoaa osallistumismahdollisuuksia kansalaisille. Osallisuus vahvistaa sidettä yksilön ja yhteiskunnan välillä ja on omiaan ehkäisemään näin syrjäytymistä. Toiseksi vapaaehtoistoiminta tarjoaa hyvinvointiyhteiskunnan palvelujärjestelmään lisäresurssia, sillä avun ja tuen tarvitsijoita on paljon. Vapaaehtoistoimintaa voidaankin pitää varhaisen tuen tarjoajana. (Mykkänen-Hänninen 2007, 6.)

Vapaaehtoistoiminta seuraa yhteiskunnallisia trendejä ja murroksia sekä aikaansaana niitä itse. Siinä kohtaavat yksilöiden perinteiset yhteistoiminnan tavat ja kaipuu, antamisen ja auttamisen arvot sekä osallisuus yhteiseen. Vapaaehtoistoiminnan murros- ja muutosvoima piilee siinä, että se tarjoaa yksilöille ja yhteisöille merkityksiä ja merkityksellisyyttä. Se sisältää lisäksi antamisen ja saamisen elämyksiä. (Nylund & Yeung 2005, 13.)

Suomalaiset sopivat hyvin vapaaehtoistoimintaan, sillä meidän perusarvomme ovat pitkälti samoja kuin vapaaehtoistoinnassa esiintyvät arvot. Suomalaisille auttaminen ja muiden huomioiminen ovat tärkeällä sijalla, ja tätä auttamisenhalua on mahdollista toteuttaa vapaaehtoistoinnassa; sehän on koko toiminnan ydin. Toinen tärkeä arvo meille on tasa-arvoisuus, ja vapaaehtoistoiminta onkin tasaverstaista, demokraattista osallistumista. Suomalaiset kokevat vapaaehtoistoiminnan myös tarpeellisena. Tämä tarve myös kasvaa koko ajan. (Yeung 2002, 67–68.)

Vapaaehtoistoinnassa on keskeisesti esillä sosiaalinen ulottuvuus. Vapaaehtoistyö onkin yksi keino, jonka avulla suomalainen sosiaalinen pääoma pystyy rakentumaan ja pysymään yllä. Ihmiset haluavat myös olla onnellisia. Vapaaehtoistyön tekeminen tuottaakin mielihyvää ja vaikuttaa myönteisesti auttajien terveyteen. Näin ollen se voi olla yksi onnellisuuden elementti. Suomalaisilla on lisäksi vahva usko kansalaistoimintaan, ja vapaaehtoistoiminta onkin keskeinen osa kansalais-toimintaa ja -liikettä. Vapaaehtoistoiminnan keskeisiä aloja ovat urheilu ja sosiaaliala, ja nämä alat ovat vahvasti edustettuina myös suomalaisten keskuudessa. (Yeung 2002, 68–69.)

Erilaiset tekijät motivoivat vapaaehtoistoimintaan. Samanlaiset arvot liittävät ihmisiä yhteen. Jotkut kokevat, että vapaaehtoisuus tarjoaa mahdollisuuden henkiseen kasvuun tai henkilökohtaisten asioiden läpikäymiseen. Myös erilaiset roolimallit voivat motivoida vapaaehtoistoimintaan. Joitakin viehättää sen toiminnallisuus: vapaaehtoistoiminta täyttää vapaata aikaa ja innostaa puuhasteluun. (Nylund & Yeung 2005, 116.)

Vapaaehtoisten motiivit pohjautuvat sekä epäitsekkyyteen että itsekkyyteen. He haluavat oppia uusia taitoja, tuntea itsensä tarpeelliseksi ja kokea yhteenkuuluvuuden tunnetta. (Nylund 2000, 34.) Yhteisyyden kokemukset edistävät luottamusta. Kansalaisten keskinäinen luottamus onkin sosiaalisen pääoman ja kansalaisyhteiskunnan keskeinen rakennusaine. (Yeung 2002, 69.) Myös tekemisen halu on vahva mukaan tuleminen syy. Arkeen saadaan uutta sisältöä osallistumisen avulla. Vapaaehtoistoiminta tarjoaa lisäksi mahdollisuuden solmia uusia sosiaali-

sia suhteita sekä auttaa muita. Joskus se tarjoaa hyvän vastapainon omalle työlle. (Harju, Niemelä, Ripatti, Siivonen & Särkelä 2001, 36–37.)

4.2 Vapaaehtoistoiminnan määrittely

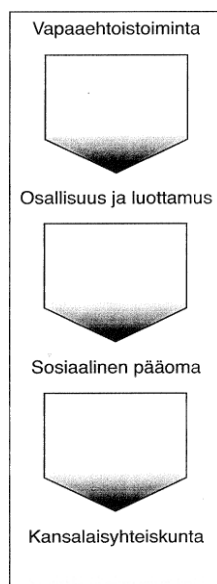
Keskinäisen tuen merkitys on korostunut perinteisesti silloin, kun ihmisen omat voimavarat ovat olleet riittämättömät. Vapaaehtoistoiminta onkin ihmisten välistä tukea ja vastuunkantoa, jonka ydintä ovat toisen hyväksi tehdyt teot. Vapaaehtoistoiminta on vapaaehtoisuuteen perustuvaa toimintaa yhteisön tai sen yksittäisen jäsenen hyväksi. Vapaaehtoistoiminta voi ilmetä hyväntekeväisyytenä, avun antamisena, vertaistukena, osallistumisena, edunvalvontana tai kampanjointina. Kaikille näille on yhteistä vapaa tahto, yhteisöllinen hyöty sekä palkattomuus. Myös vertaistuen, osallisuuden, aktiivisen kansalaisuuden ja sosiaalisen pääoman kartuttamisen merkitys korostuvat. (Harju ym. 2001, 7.)

Suomessa on kirjattu vapaaehtoistoiminnan periaatteet. Niitä ovat vastavuoroisuus, yhteinen ilo, tasa-arvoisuus, vapaaehtoisuus, palkattomuus, eiammattimaisuus sekä luottamuksellisuus. Vapaaehtoistojointia pidetään yhteistyökumppaneina, jotka ovat vaitiolovelvollisia, puolueettomia ja vastuuntuntoisia. Vapaaehtoisten tulee saada tukea ja rohkaisua toimintaansa. Lisäksi jokaisen yksilön autonomisuuden toteutuminen kuuluu vapaaehtoistoiminnan peruseriaatteisiin. (Vapaaehtoistoiminnan koulutuskansio 1996, Yeungin 2002, 11 mukaan.)

Vapaaehtoistoimintaa voidaan pitää osana yhteiskunnan kolmatta sektoria. Se kattaa epävirallisen, hyötyä tavoittelemattoman toiminnan arkisesta lähipiiristä huolehtimisesta järjestöjen avustustyöhön. (Yeung 2002, 12.) Toisaalta puhutaan myös kansalaisyhteiskunnasta. Silloin viitataan laajasti kansalaisten ruohonjuuritason aktiivisuuteen: yhdistyksiin, sosiaalisiin liikkeisiin, epävirallisiin ryhmiin ja henkilökohtaisiin sosiaalisiin verkostoihin. (Black 1987, Cohen & Arato 1992 ja Eisenstadt 1995, Yeungin 2002, 12 mukaan.) Kansalaisyhteiskunta onkin kokoava käsite, joka sisältää vapaaehtoistoiminnan, kolmannen sektorin ja poliittisen oma-

ehtoisen toiminnan. Kansalaisyhteiskunnan käsite on syntynyt julkisen sektorin ja taloudellisen toiminnan edellyttämän yhteiskunnallisen toiminnan vastakohtaksi. Kansalaisyhteiskunnassa kansalaiset toimivat epävirallisesti. Toiminnalla voi olla kuitenkin tavoitteita, joilla pyritään markkinoiden tai julkisen sektorin toiminnan muuttamiseen. (Eskola & Kurki 2001, 17.)

Terveen kansalaisyhteiskunnan rakentumisessa ratkaiseva tekijä on sosiaalinen pääoma (Hautamäki 2001, Yeungin 2002, 12 mukaan). Käsite kattaa ne sosiaalisen rakenteen ulottuvuudet, jotka helpottavat yksilöiden ja ryhmien vuorovaikutusta ja tiiviyyttä. Nämä elementit ovat luottamus, vastavuoroisuuden jaetut normit sekä sosiaaliset verkostot. (Putnam 1993, 2000, Yeungin 2002, 12 mukaan.) Sosiaalinen pääoma tarjoaakin yhden näkökulman vapaaehtoistoiminnan tarkasteluun. Voitaisiinkin kysyä, tarjoaako vapaaehtoisuus yksilöille palkitsevia, sosiaalisia verkostoja vai hakeutuvatko ihmiset vapaaehtoistoimintaan saadakseen uusia sosiaalisia kontakteja. (Yeung 2002, 12.)

Kuvio 3. Vapaaehtoistoiminta osana kansalaisyhteiskuntaa
(Kuorikoski 2002, Yeungin 2002, 13 mukaan)

Järjestöt ovat kansalaisten vapaaehtoisia yhteenliittymiä, ja vapaaehtoistoiminta on näin koko järjestöjen toimintakentän ydintä. Usein ihmiset osallistuvat toimintaan siksi, että he saavat siitä tyydytystä myös itselleen. Jokainen osallistuu toimintaan omilla ehdoillaan. Jokainen myös määrittelee itse ajallisen osallistumisensa. Niin ikään vastuuta ei voi säilyttää vapaaehtoiselle samalla tavalla kuin palkkatyötä tekeville. (Harju ym. 2001, 36.)

AUP (The National Association of Unemployed People) on yhdistys Amerikassa. Se yrittää parantaa työttömien oloja ja heidän henkistä ja fyysistä hyvinvointiaan. AUP on määritellyt omalle vapaaehtoistoiminnalleen erilaisia muotoja. Se voi olla ryhmäorientoitunutta, yksilöorientoitunutta tai organisaatio-orientoitunutta. Ryhmäorientoituneen vapaaehtoistoiminnan ollessa kyseessä voidaan puhua talkootyöstä. Talkoissa naapurit, ystävät ja sukulaiset kokoontuvat yhteen auttaakseen yhtä tai useampaa henkilöä esimerkiksi muutossa tai lähiympäristön siivouksessa. Joskus talkoot pidetään koko yhteisön hyväksi: porukalla rakennetaan jokin rakennus kylälle. Talkooväki ei hyödy rahallisesti tästä työstä, vaan sitä tehdään yhteisen hyvän eteen. Samalla se luo yhteenkuuluvuuden tunnetta. Yksilöorientoitunut vapaaehtoistoiminta käsittää toisten neuvomisen ja tiedottamisen erilaisissa asioissa. Nämä voivat liittyä esimerkiksi koulutukseen tai työpaikkoihin. Organisaatio-orientoitunut toiminta koskee puolestaan hallinnollisia ja varainkeruuasioita. (Nylund 2000, 104, 106.)

Niin kuin olen jo aikaisemmin todennut, Kuhmoisten Kopse toimii vapaaehtois-pohjalta. Vapaaehtoistoiminta on itse asiassa seuran toimimisen edellytys. AUP:n määritelmää lainatakseni voin todeta, että seurassa on paljon ryhmäorientoitunutta toimintaa. Kaikki tapahtumat ratsastuskilpailuista vaelluksiin ovat talkoovoimin toteutettuja. Johtokunta organisoii toimintaa, mutta kaikkia houkutellaan mukaan toteutukseen. Kaikkien apua myös tarvitaan.

4.3 Yhteistyö vapaaehtoistoiminnan kulmakivenä

Henkilökohtaisten yhteyksien solmiminen on elämisen ja menestymisen edellytys nykypäivänä. Mitä nopeammin muutokset yrityksessä tapahtuvat, sitä tärkeämmäksi nousevat vakaat suhteet lähiympäristöön. (Opetushallitus 2009.) Yhteistyöhön pystymistä pidetään ihmiskunnan evoluution kannalta tärkeänä ominaisuutena. Kyky yhteistyöhön on ollut keskeistä ihmisen kehityksessä. Aikaisemmin yhteinen tavoite on saattanut olla selkeämpi, esimerkiksi uhkaava eläin yhteisen luolan ulkopuolella. Nykypäivän kehittyneessä maailmassa yhteistyön tarve on usein vaikeammin havaittavissa. Koska maailmaa hahmotetaan oman kokemuksen ja koulutuksen kautta, näkökulma jää helposti kapeaksi eikä yhteistyön tarvetta ole helppo huomata. (Isoherranen, Rekola & Nurminen 2008, 26.)

Yhteistyö voidaan määritellä laajasti. Se on koordinoitua toimimista yhdessä työssä, vapaa-aikana tai sosiaalisissa suhteissa. Se on toimimista yhteisten tavoitteiden eteen. Yhteistyössä toteutuu yhdessä toimimisen ilo. Myös sosiaaliset suhteet vahvistuvat. (Argyle 1991, Isoherrasen ym. 2008, 27 mukaan.)

Yhteistyölle on ominaista, että se on vapaaehtoista, yhteiseen tavoitteeseen suuntaavaa, pitkäaikaista sekä yhteisiä toimintoja sisältävää vaihdantaa. Näin ollen yhteistyö edellyttää jonkinlaista yhteistä sopimusta yhteisistä toimenpiteistä. Yhteistyö parantaa tehokkuutta ja uskottavuutta. Se on lisäksi vastavuoroista, jolloin molemmat osapuolet pääsevät hyötymään yhteistyön tuloksista. (Boxberg, Kompula, Korhonen & Mutka 2001, 27–30.)

Yhteistyötä tehdessä ihminen antaa jotain itsestään muille. Yhteistyössä toimiminen ja rehelliseen yhteistyöhön osallistuminen ei onnistu, jos itsensä antamisen halu puuttuu. Vastalahjaksi hän saa muiden yhteistyön. Ellei ihminen tiedosta sitä, että vastalahjaksi saamansa on arvokkaampaa, ei hän ymmärrä yhteistyön merkitystä. Yhteistyö ei onnistu pakolla. Ihminen voi itse toimia myönteisellä tavalla yhteistyön edistämiseksi. Todellista yhteistyötä pitää suojella, jotta se saisi rauhasa kasvaa. (Aarnio & Vuorinen 1991, 83.)

Yhteistyön avulla pyritään tunnistamaan yhteinen tavoite ja saavuttamaan se onnistuneesti ja tehokkaasti. Yhteistyö ei ole vain toimintaa yhteisten tavoitteiden eteen vaan siinä korostuvat myös sosiaaliset suhteet ja vuorovaikutus. Yhdessä toimiminen ei ole aina pelkkää iloa, mutta se voi olla sinänsä palkitsevaa. Vapaa-ajan harrastuksissa korostuvat erityisesti yhdessä toimimisen tuottama sisäinen palkkio, tyytyväisyys sekä ilo. (Isoherranen ym. 2008, 27.)

Yhteistyö vaatii luottamusta toiseen ihmiseen ja siihen, että tällä on annettavana oma panoksensa. Luottamus perustuu toistensa vahvuuksien ja heikkouksien tuntemiseen sekä tunnustamiseen ja sen mukaiseen toimintaan. Yhteistyö perustuu erilaisuuteen: ihmisten erilaisuus täydentää. Yhteistyön esteitä ovat kilpailu, tiedon puute sekä asenteet ja ennakkoluulot. Kilpailu johtaa usein taisteluun vallasta etenkin silloin, kun sitä suositaan yhteisöjen sisäisessä toiminnassa. Valtataistelu ja yhteistyö eivät sovi yhteen, vaan valtataistelu tuhoaa yhteistyön. Tiedotus ei yksinään riitä, vaan informoinnin pitää olla molemminpuolista. Lisäksi pitää varmistua, että tieto on ymmärretty oikein. Vanhat pinttyneet asenteet ja ennakkoluulot, jotka perustuvat henkilökohtaisiin kokemuksiin, ovat vaikeasti kitkettävissä. Sen vuoksi tarvitaan uudenlaista kokemusta, joka pakottaa tarkistamaan käsityksiä. Tähän tarvitaan ihmisten keskinäistä vuorovaikutusta. (Aarnio & Vuorinen 1991, 84–87.)

Yhteistyötä tehdään monella eri tasolla. Mitä monimutkaisempia asioita käsitellään, sitä tärkeämmiksi muodostuvat yhteinen kieli, käsitteet ja vuorovaikutuksen säännöt. Yhteistyö vaatii toteutuakseen opettelua. Mitä vaativampaa yhteistyötä tehdään, sitä kehittyneempää sosiaalista osaamista tarvitaan. Nykypäivän työyhteisöissä tarvitaan aina vain kehittyneempiä yhteistyön muotoja. (Isoherranen ym. 2008, 27–28.)

Nykypäivänä onkin alettu korostaa verkostojen merkitystä. Yrittäjät pyrkivät rakentamaan verkoston, jossa eri osapuolet hyödyttävät kokonaisuutta hyötyen samalla itse yhteistyöstä. Tällöin korostuu suhteiden hoitamisen tärkeys. Yhteistyö voi olla toimittajasuhde, jolloin kyse on kerran tehtävästä yhteistyöstä. Syvällisin

yhteistyön muoto verkostossa on ns. partnership eli kumppanuussuhde. Sen tavoitteena on pitkän aikavälin yhteistyö. (Bergström & Leppänen 2003, 83.)

4.4 Sidosryhmien merkitys

Freeman (1984) määrittelee sidosryhmät henkilöinä tai ryhminä, jotka voivat vaikuttaa yrityksen päämääriin tai joihin voidaan vaikuttaa yrityksen toiminnan kautta (Myllykangas 2009, 41). Yritys on riippuvainen näistä ryhmistä ja sidoksissa niihin. Sen vuoksi näitä ryhmiä kutsutaan sidosryhmiksi. Omistajat on nähty perinteisesti yrityksen tärkeimmäksi sidosryhmäksi, mutta nykyään korostetaan myös muiden sidosryhmien merkitystä. (Opetushallitus 2009.)

Sidosryhmiä voidaan jaotella eri tavoin. Puhutaan ulkoisista ja sisäisistä sidosryhmistä. Sisäisiä sidosryhmiä kutsutaan lähiverkoksi. Niihin kuuluvat kaikki ne, joilla on henkilökohtaisia etuja yrityksessä. He ovat panostaneet yritykseen esimerkiksi aikaa, rahaa tai arvovaltaa. Ulkoisia sidosryhmiä ovat puolestaan asiakkaat, toimittajat, alihankkijat ja viranomaiset. Sidosryhmäsuhde voi perustua siis vaikka omistajuuteen, sopimukseen, asiakassuhteeseen tai lainsäädännön velvoitteisiin. (Opetushallitus 2009.) Voidaan puhua myös ensisijaisista tai kriittisistä sidosryhmistä. Näitä ovat omistajat, asiakkaat ja työntekijät. Kaikki sidosryhmät eivät kuitenkaan ole yhtä tärkeitä. (Myllykangas 2009, 41.)

Omistajat ja rahoittajat asettavat yrityksen toiminnalle omat vaatimuksensa. Toimialasta, yrityksestä ja paikkakunnasta riippuu, millaisia sidosryhmiä yrityksellä on. Saman alan yrityksillä voi olla esimerkiksi yhteinen markkinointi- tai yhteisosto-organisaatio, ja ne voivat muodostaa yhteisen ketjun. Saman paikkakunnan yrityksillä voi puolestaan olla yhteisiä markkinointitoimenpiteitä. Niissä hyvin erilaisetkin yritykset voivat olla mukana. Yritykset ovat myös usein yhteistyössä sponsoroimansa organisaation tai henkilön kanssa. (Bergström & Leppänen 2003, 83.)

Sidosryhmien merkitys yritystoiminnalle voidaan nähdä eri tavoin. Perinteisen sidosryhmäajattelun ääripäitä ovat omistajien voiton maksimointia korostava ajattelu sekä kaikkien sidosryhmien roolin ja merkityksen laajasti ymmärtävä ajattelu. Yrityksen ja sidosryhmän välillä kulkee erilaisia virtoja. Nämä ovat tietoa, mielipiteitä, hyötyjä ja panoksia. Virrat kulkevat molempiin suuntiin: sidosryhmä antaa jotakin yritykselle ja vastaavasti sidosryhmä saa jotakin yritykseltä. Nämä virrat voivat olla konkreettisia (henkilöstön työpanos) tai abstrakteja (yleinen mielipide tai asenne). (Opetushallitus 2009.)

Kuhmoisten Kopse ry:n tärkein sidosryhmä ja yhteistyökumppani on Kirjonurmen talli Kuhmoisissa. Siellä tapahtuu pääasiallisesti ratsastusseuran fyysinen toiminta. Tallin kentällä ja maneesissa pidetään mm. seuran ratsastusvalmennukset ja kahviossa jäsenkokoukset. Toinen tallin omistajista kuuluu Kopseen johtokuntaan. Tallin hevoset ovat käytettävissä seuran eri tapahtumissa ja retkissä. Ratsastusseuran kautta talli saa lisää harrastajia ja tallin kautta ihmiset löytävät tiensä ratsastusseuran toimintaan. Näin ollen yhteistyö on saumatonta ja välttämätöntä molempien toiminnalle. Kirjonurmen talli kuuluu siis seuran sisäisiin sidosryhmiin. (Nieminen 2010.)

Toinen yhtä tärkeä seuran sisäinen sidosryhmä ovat sen jäsenet itse. Ilman jäseniä ei seuraakaan olisi. Jäsenet ovat sen tarkoitus ja voima. Tällä hetkellä seuralla on noin 90 jäsentä. Jäsenmaksua vastaan jäsenille on tarjolla erilaisia etuja. He saavat mm. neljä kertaa vuodessa ilmestyvän jäsenlehden ja valmennustukea osallistussaan ratsastusvalmennuksiin. Lisäksi kaikki seuran tapahtumat ovat jäsenten ulottuvilla. Vain murto-osa heistä on kuitenkin aktiivisesti mukana seuran toiminnassa. Johtokunta tekeekin töitä sen eteen, että yhä useampi jäsen innostuisi enemmän mukaan seuran toimintaan. Se etsii myös jatkuvasti uusia jäseniä. Tämä tapahtuu lähinnä omien nettisivujen, paikallislehden ilmoitusten ja järjestettävien tapahtumien kautta. Seuran kotisivut ovat tärkein tiedotuskanava seuran ja sen jäsenten välillä. (Nieminen 2010.)

Kuhmoisten Kopseella on myös ulkoisia sidosryhmiä. Yksi tärkeimmistä on Suomen Ratsastajainliitto (SRL). Seura on SRL:n jäsen ja sitoutunut sen toimintaperiaatteisiin. Ratsastajainliitto saa osuuden seuran jäsenmaksuista. Vastaavasti ratsastajainliiton palvelut ovat seuran käytössä, ja esimerkiksi jäsenmaksut ja jäsenrekisterin ylläpito tapahtuu SRL:n kautta. Yhteistyö on hyvin tiivistä, ja kumpikin hyötyy siitä. Liittyessään Kuhmoisten Kopseeseen jäsen liittyy automaattisesti myös Suomen Ratsastajainliittoon. Hän saa SRL:n jäsenlehden, tapaturmavakuutuksen, jäsenkortin ja mahdollisuuden osallistua Ratsastajainliiton järjestämiin koulutuksiin ja tilaisuuksiin. Jäsenellä on oikeus myös kilpailla ja suorittaa erilaisia hevostaito-, ratsastus- ja taitomerkkejä. Kaikki SRL:n yhteistyökumppaneiden myöntämät edut ovat jäsenen käytössä.

Muita Kuhmoisten Kopseen ulkoisia sidosryhmiä ovat Kuhmoisten kunta ja pitäjän muutamat yrittäjät, mm. paikallinen K-kauppias. Niiden kanssa seura tekee yhteistyötä erilaisten tapahtumien merkeissä. K-kauppa tarjoaa usein Kopseen seurakisojen kahvit ja pullat. Myös Kuhmoisten paikallislehden kanssa on yhteistyötä. Seura ilmoittaa siinä toiminnastaan ja vastaavasti lehden toimittaja tekee joskus juttuja Kopseesta ja sen tapahtumista. Seura on hyvin myötämielinen kaikkien yhteistyöhön. (Nieminen 2010.)

5 TYÖN TOTEUTUS

5.1 Menetelmä, aineisto ja sen hankinta

Työni on toiminnallinen opinnäytetyö. Toiminnallisen opinnäytetyön tavoitteena on ammatillisessa kentässä käytännön toiminnan ohjeistaminen, opastaminen, toiminnan järjestäminen tai järjeistämisen. Se voi olla esimerkiksi ammatilliseen käytäntöön suunnattu ohje, ohjeistus tai opastus. Tällaisia ovat esimerkiksi perhedytysoppaat, ympäristöohjelmat tai turvallisuusohjeistukset. Se voi myös olla jonkin tapahtuman toteutus (messuosasto, konferenssi tai näyttely). Toteutustapana voi olla myös kirja, kansio, vihko, opas, cd-rom, portfolio tai kotisivut riippuen kohderyhmästä. Toiminnallisessa opinnäytetyössä on tärkeää, että siinä yhdistyvät käytännön toteutus ja raportointi tutkimusviestinnän keinoin. (Vilka & Airaksinen 2003, 9.)

Opinnäytetyössä on tärkeää pohtia kohderyhmää ja sen rajausta. Toiminnallisessa opinnäytetyössä tuote, tapahtuma, opastus tai ohjeistus tehdään jollekin tai jonkun käytettäväksi. Tavoitteena on joidenkin ihmisten osallistuminen toimintaan, tapahtumaan tai toiminnan selkeyttäminen oppaan tai ohjeistuksen avulla. (Vilka & Airaksinen 2003, 38.)

Toiminnallisissa opinnäytetyöissä tutkimuksellinen selvitys kuuluu idean tai tuotteen toteutustapaan. Toteutustapa tarkoittaa keinoja, joilla esimerkiksi oppaan, ohjeistuksen tai tapahtuman materiaali hankitaan. Lisäksi se tarkoittaa keinoja, joilla oppaan tai ohjeistuksen valmistus, tapahtuman tai messuosaston visuaalinen ilme tai luonto- tai matkareitin virikkeet toteutetaan. (Vilka & Airaksinen 2003, 56.)

Toiminnallinen tiedonkäsitelmä on tärkeä monilla aloilla ja erityisesti siellä, missä taidot, käytännöllisyys ja sovellettavuus on nostettu keskeisiksi. Sen vuoksi näillä aloilla opinnäytetyö, joka lähtee alun alkaen toiminnallisesta tiedonkäsitelmästä ja

sanattoman tiedon ääneen lausumisen tarpeesta, vastaa myös alan tarpeisiin. Toiminnallinen opinnäytetyö vastaa käytännöllisiin ja teoreettisiin tarpeisiin. Aineiston ja tiedon kerääminen pitää kuitenkin tarkoin harkita, koska jos toiminnalliseen työhön liitetään selvitys, työn laajuus kasvaa liaksi opinnäytetyön laajuutta ajatellen. (Vilkka & Airaksinen 2003, 8, 56.)

Tiedonkeruun menetelmänä käytän havainnointia. Havainnointi tarkoittaa, että tutkija tarkkailee enemmän tai vähemmän objektiivisesti tutkimuksen kohdetta ja tekee havainnoinnin aikana muistiinpanoja. Havainnointi voidaan jakaa neljään eriasteiseen osallistumiseen. Ensimmäinen niistä on havainnointi ilman osallistumista. Tällöin tutkija on ulkopuolinen tarkkailija: hän ei samaistu tutkittavaan yhteisöön vaan pitää selvästi itsellään ns. tutkijan roolin. Toinen havainnoinnin muoto on osallistuva havainnointi. Siinä tutkija voi olla enemmän joko tutkijan roolissa (havainnoija osallistujana) tai toimijan roolissa (osallistuva havainnoija). Useissa toimintatutkimuksissa tutkija on osallistuva havainnoija. Viimeinen havainnoinnin tyyppi on piilohavainnointi. Se tarkoittaa, että tutkija ikään kuin so- luttautuu tutkittavaan joukkoon ja on sen jäsenenä. Todellisuudessa hän on kuitenkin ulkopuolinen tarkkailija. (Metsämuuronen 2001, 43–45.)

Havainnointiin ja osallistumiseen perustuvassa tutkimuksessa tutkijan oma persoona ja siihen liittyvät tekijät ovat tärkeässä asemassa. Ihminen toimii parhaiten omasta persoonastaan käsin. Luonteva esiintyminen luo varmuutta ja luottamusta. Tutkijalle on oltava selvää, mitä kaikkea on otettava huomioon tutkimusmenetelmässä, joka perustuu siihen, että hän tutkijana osallistuu yhteisön elämään. (Aaltola & Valli toim. 2007, 152–153.)

Olen osallistuva havainnoija. Olen kyseisen ratsastusseuran jäsen, jäsensihteeri sekä johtokunnan jäsen. Osallistuva havainnointi tuntuu luontevimmalta keinolta selvittää seuran toimintatapoja. Osallistun seuran arkipäivän askareisiin sekä järjestettäviin tapahtumiin ja teen samalla havaintoja. Kirjaamalla ylös havaintoja saan arvokasta materiaalia opinnäytetyöhöni. Toiminnallinen osuus koostuu siis

kaikesta ratsastusseurassa tapahtuvasta toiminnasta. Opinnäytetyöni teoriaosuuden kokoon kirjoista, artikkeleista, haastatteluista ja sähköisistä lähteistä.

5.2 Kuhmoisten Kopse ry:n vuosikellon tekeminen

Kaikenlainen toiminta tarvitsee suunnittelua onnistuakseen. Tarkoilla suunnitelmilla luodaan raamit, joiden puitteissa pystytään toimimaan. Suunnittelun välttämättömyys korostuu, jos kyseessä on yritys tai organisaatio. Silloin panoksena on usein taloudellinen menestyminen markkinoilla.

Myös pienimuotoisempi toiminta tarvitsee suunnittelua. Seuratoiminnan pitää olla jäsentynyttä ja suunnitelmallista, jotta se pystyy kilpailemaan muiden seurojen rinnalla. Kilpailu jäsenistä on kovaa, ja ilman jäseniä ei ole seuraakaan. Järjestelmällisellä toiminnalla seura pystyy antamaan itsestään luotettavan, vakaan ja kilpailukykyisen kuvan. Toimivassa seurassa viihtyvät kaikki.

Haastatellessani Kuhmoisten Kopseen puheenjohtajaa selvisi, ettei seuralle ole määritelty arvoja ja visioita. Strategisia linjauksiakaan ei ole tarkemmin tehty. Kopseella on kuitenkin toimintasäännöt, joita se noudattaa. Ne on tehty seuran perustamisen yhteydessä vuonna 1994, eikä niitä ole sen jälkeen päivitetty. Toimintasääntöihin on kirjattu seuran tarkoitus: edistää hevosharrastusta ja hevosmiestaitoa sekä kannustaa seuran jäseniä harrastamaan hevosurheilua edellytystensä ja tarpeidensa mukaisesti (Kuhmoisten Kopse ry 1994). Toimintasäännöissä on kerrottu myös, miten seura tarkoitustaan toteuttaa: tarjoamalla jäsenilleen kilpailu-, koulutus-, valmennus-, nuoriso-, tiedotus-, valistus- ja kasvatustoimintaa sekä muuta samantapaista toimintaa, tavoitteena kasvattaa yhteiskunnalle fyysisesti ja henkisesti vireitä ja hyödyllisiä kansalaisia. Seura pyrkii sekä omatoimisesti että muiden yhteisöjen avulla kehittämään liikuntaa. Kopse harjoittaa myös julkaisu-toimintaa sekä hankkii varoja toimintansa tukemiseksi erilaisten tapahtumien avulla. Toimintaansa varten se ottaa vastaan myös lahjoituksia. (Kuhmoisten Kopse ry 1994.)

Kuhmoisten Kopse ry:n toiminta perustuu pitkälti joka vuodelle tehtävään toimintasuunnitelmaan. Alhola ja Lauslahti (2005, 105) määrittelevät toimintasuunnitelman kirjalliseksi suunnitelmaksi, jossa tavoitteet konkretisoituvat. Toimintasuunnitelmassa tarkastellaan yrityksen johtamisjärjestelmän mukaisesti toimenpiteitä eri tasoilla. Siinä kerrotaan myös kustannusrakenteissa tapahtuvat painotukset, seuraavan vuoden liiketoiminnan kehitystoimenpiteet, markkinoinnin ja myynnin painopisteet, palvelutuotannon tai tuotantorakenteiden toiminnan muutokset, investointikohteet, talouden ja hallinnon toiminnon muutokset, tutkimus- ja tuotekehitystoimenpiteet sekä henkilöstöressurssisuunnitelma.

Kuhmoisten Kopse ry:n toimintasuunnitelma on edellä esitettyä vaatimattomampi ja pelkistetympi. Se sisältää kuitenkin oleellisen seuran toimintaa ajatellen: tulevan vuoden tapahtumat. Niitä suunnitellaan talousarvion pohjalta. Alholan ja Lauslahden (2005, 95, 96) mukaan talousarvio eli budjetti on tulo- ja kustannusarvio. Se kertoo yrityksen rahoitustilanteesta. Talousarvio on tärkeä väline yrityksen toiminnan ohjaamiseen ja seuraamiseen. Sen avulla varmistetaan yrityksen oikea suunta yrityksen määrittämien strategioiden mukaisesti. Budjetilla nivotaan yrityksen eri toiminnot yhteen. Budjettikausi on usein kalenterivuoden pituinen, ja se myötäilee yrityksen tilikautta. Kuhmoisten Kopseen talousarvio on melko yksinkertainen, sillä sen toimintakin on pientä. Lisäksi seura on voittoa tavoittelematon yhdistys, eivätkä suuret rahasummat liiku missään vaiheessa.

Kuhmoisten Kopseen johtokunta ottaa jäseniltään vastaan uusia ehdotuksia ja ideoita, mutta jäsenet voisivat olla aktiivisempia. Johtokunta järjesti kuluvana vuonna mielipidekyselyn, jonka tuloksia pyritään hyödyntämään seuran kehittämiseksi. Jäsenten aktiivisuutta kuvastaa osaltaan mielipidekyselyyn vastanneiden määrä: 19 vastaajaa noin 90 jäsenen seurasta.

Olipa kyse seurakisojen järjestämisestä tai loppukesän kaksipäiväisestä ratsastusvaelluksesta, pääasiallisina toimijoina näissä tapahtumissa ovat seuran johtokunnan jäsenet (eivät tosin kaikki) ja muutama seura-aktiivi. Yleensä tapahtumat ja tilaisuudet saadaan vedettyä läpi tällä pienellä porukalla, mutta usein niistä jää

järjestäville osapuolille väsynyt olo: enemmänkin käsiä olisi tarvittu. Toisaalta osa seuran jäsenistä asuu toisella paikkakunnalla, joten heidän osallistumisensa voi olla hankalampaa kuin paikallisten. Mutta juuri talkooväen vähydestä johtuen kaikki asiat eivät välttämättä suju niin kuin on toivottu. Toisaalta aina mukana olevien keskuudessa yhteishenki lujittuu niin, että ehkä joku ensimmäisiä kertoja mukaan tuleva saattaa kokea itsensä hiukan ulkopuoliseksi.

Kuhmoisten Kopse ry:n johtokuntaan kuuluu yhdeksän jäsentä. Heidät valitaan kahdeksi toimintavuodeksi kerrallaan. Puheenjohtaja koordinoi toimintaa, sihteeri hoitaa tiedotusta ja rahastonhoitaja taloutta. Johtokunnan tehtäviä ovat SRL:n ohjeiden mukaisesti seuran kokousten päätösten toteuttaminen, seuran toiminnan johtaminen ja kehittäminen, tarvittavien jaostojen ja työryhmien valitseminen puheenjohtajineen, seuran taloudesta vastaaminen, jäsenluettelon pitäminen, seuran toimintakertomuksen ja tilipäätöksen tekeminen, toiminta- ja taloussuunnitelman teko seuraavaa toimintavuotta ajatellen, seuran tiedotustoiminnan hoitaminen, jäsenten hyväksyminen ja erottaminen ja mahdollisista kurinpitotoimista päättäminen, seuran palkattavista toimihenkilöistä päättäminen, seuran ansiomerkkien myöntäminen, mahdollisiin muihin toimenpiteisiin ryhtyminen seuran etujen niin vaatiessa sekä tilien luovuttaminen tilintarkastajille vähintään kolme viikkoa ennen kevätkokousta. Johtokunta kokoontuu neljä kertaa vuodessa. Kokouksissa päätetään seuraavien kolmen kuukauden tapahtumakalenteri, tehdään pidemmän tähtäimen suunnitelmia, keskustellaan esille tulleista asioista sekä tehdään ehdotuksia ja päätöksiä yhdessä. (Nieminen 2009.)

Kaikki seuran toiminta vaatii suunnittelua ja työtä. Toiminnan selkeyttämiseksi tehdään Kuhmoisten Kopseen oma vuosikello. Se tulee olemaan johtokunnan työkalu toiminnan suunnittelussa. Siihen on helppo kirjata ylös kaikki tapahtumat ja niiden vaatimat yksityiskohdat. Vuosikello auttaa näkemään suoraan miten seuran toimintavuosi rakentuu: mille kuukausille tulee enemmän toimintaa tai suurempitöisiä tapahtumia. Sitä kautta voidaan myös tarvittavaa talkoolaisten määrää arvioida paremmin. Vastuuhenkilöiden nimeäminen sitouttaa enemmän toimintaan. Sillä voidaan myös seurata, miten kunkin työtaakka jakautuu vuoden aikana. Vuo-

sikello auttaa pysymään aikataulussa, ja siitä on helppo tarkistaa, että kaikki työt tulevat varmasti tehdyiksi. Sähköisen muodon ansiosta vuosikello on helposti löydettävissä, ja sitä on helppo päivittää vuoden mittaan. Vuosikello auttaa myös uusia johtokunnan jäseniä hahmottamaan seuran toimintavuotta paremmin ja ymmärtämään, mitä kaikkea tapahtumat vaativat onnistukseen.

Kuhmoisten Kopse ry:n vuosikello alkaa tammikuussa. Silloin alkaa myös uusi tilikausi. Toimintavuotta kehystävät neljä johtokunnan kokousta, neljä kertaa vuodessa järjestettävät koulu- ja esteratsastuskilpailut, jo perinteeksi muodostuneet talviset hevoslystit, kesäkuun Kuhmoisten Kiepsaus sekä loppukesästä järjestettävä parin päivän ratsastusvaellus. Vuoden päättävät seuran pikkujoulut ja jouluratsastus. Näiden tapahtumien lisäksi johtokunta pyrkii järjestämään mahdollisimman monipuolisesti tapahtumia ja toimintaa hevosten parissa. Kirjonurmen tallilla käy säännöllisesti ammattilaisvalmentajia opettamassa ratsastajia niin koulu- kuin esteratsastuksessa. Myös retkiä erilaisiin hevostapahtumiin järjestetään innostuksen ja taloustilanteen mukaan ja tarjoaapa seura jäsenilleen myös mahdollisuuden jumppatunneille. Kaiken kaikkiaan seuran tarjonta on monipuolista läpi vuoden.

6 POHDINTA

Vuosikello on oivallinen tapa panna organisaation asioita järjestykseen, olipa kyseessä voittoa tavoitteleva yritys tai vapaaehtoisvoimin toimiva yhdistys. Vuosikellon avulla tehtävät tulevat huomioiduksi kokonaisvaltaisemmin, ja mahdollisilta yllätyksiltä vältytään helpommin. Vuosikellon avulla pystytään hahmottamaan toimintakautta selkeämmin ja kohdentamaan voimavaroja sinne, missä niitä tarvitaan eniten. Vuosikello helpottaa myös koko vuoden suunnittelua; se järjeistää ja tekee vastuita näkyviksi. Toiminnan suunnittelu on ylipäättään välttämätöntä yrityksen tai yhdistyksen toiminnan turvaamiseksi. Vuosikello toimii tämän suunnittelun hyvänä apuvälineenä.

Mielestäni onnistuin opinnäytetyön aiheen valinnassa. Vuosikellon tekeminen ratsastusseuralle on suuntautumisvaihtoehtoni, tapahtuma- ja kokousmatkailun, mukainen. Kuhmoisten Kopseen toiminta on mitä suurimmassa määrin erilaisten tapahtumien järjestämistä ympäri vuoden. Vuosikello on käytännönläheinen ja nousee arkielämän tarpeesta; sille on selvä tilaus. Opinnäytetyön tulosta, vuosikelloa, tullaan jatkossa hyödyntämään ratsastusseura Kuhmoisten Kopseen toiminnan suunnittelun apuna. Vuosikello antaa selkeän kuvan seuran toiminnasta: se toimii muistuttajana tekemättömistä töistä ja koko toimintavuoden ohjenuorana. Koska vuosikello tehdään sähköiseen muotoon, sitä on helppo päivittää ja täyttää kuluvan vuoden aikana.

Teoriaosuuden rajaaminen tuntui aluksi vaikealta: mikä olisi kaikkein oleellisinta ratsastusseuran kannalta. Lopulta päädyin esittelemiini käsitteisiin (vuosikello, yhdistystoiminta, vapaaehtoistoiminta, yhteistyö ja sidosryhmät) ja olen tyytyväinen tekemiini rajauksiin. Taloudellisten näkökulmien tuominen työhön olisi paisuttanut sitä liikaa. Näin ollen talouspuolen asioista sivusin ainoastaan talousarviota. Vuosikellosta itsestään löytyi vähän teoriatietoa. Se tuntui välillä tuskastuttavalta. Löysin lopulta pari hyvää kirjaa käsitteen määrittelyä varten. Yhdistystoiminnasta ja vapaaehtoistoiminnasta lähteitä löytyi sitä vastoin melko hyvin. Ulkomaisia lähteitä olisin kuitenkin voinut käyttää enemmän. Teoriaosuuden linkittäminen Kuhmoisten Kopseeseen ei tuntunut kovin hankalalta. Teksti antaa hyvää perustietoa esimerkiksi yhdistyksen perustamisesta.

Tein opinnäytetyötäni pitkällä aikavälillä. Teoriaosuus oli minulla lähestulkoon kasassa vuoden 2009 lopussa. Alkuperäinen tarkoitukseni oli saada työ tehdyksi keväällä 2010. Raskaiden kurssien ja töiden vuoksi kuitenkin väsähdin ja jätin opinnäytetyöni sivuun koko kevääksi. Viimeisten kurssien suorittamisen jälkeen ryhdistäydyin uudelleen ja jatkoin työni tekemistä, nyt toiminnallista puolta enemmän työstäen. Havainnointityötä olin kuitenkin tehnyt koko ajan seuratoiminnan puitteissa. Välillä työstin siis opinnäytetyötä tietämättänikin.

Opinnäytetyö painottuu teoriaosuuteen. Toiminnallinen osuus, vuosikello, täydentyä sitä vastoin pitkin vuotta. Vuosikelloon on kirjattu jokavuotiset tapahtumat, mutta siihen lisätään ja päivitetään koko ajan uusia asioita. Toisaalta siitä voidaan myös poistaa tarpeettomiksi käyneitä asioita. Vuoden aikana siitä kehittyä joka tapauksessa täysi työkalu ratsastusseuran käytettäväksi.

Oma oppiminen kasvoi työtä tehdessä. Aihe kiinnosti minua alusta alkaen, ja oli mieluisaa, kun työn sai linkitettyä itselle rakkaaseen harrastukseen. Teoriaosuuden käsitteet yhdistystoiminta, vapaaehtoistoiminta, yhteistyö ja sidosryhmät olivat minulle tuttuja entuudestaan jollakin tapaa, joten oli melko helppoa lähteä hakemaan niistä tietoa. Vuosikello käsitteenä oli minulle sitä vastoin vieraampi. Teoriaosuuden tekeminen laajensi tietämystäni huomattavasti kaikista edellä mainituista käsitteistä. Toiminnallisen osuuden tekeminen oli sitä vastoin haasteellisempi. Sain kannustusta seuran puheenjohtajalta ja ystäviltäni opinnäytetyöprosessin aikana. Oli helpottavaa saada purkaa paineita ihmisille, jotka olivat saman seuran arjessa mukana.

Työn vahvuus on mielestäni kattava teoriaosuus. Olen käsitellyt käsitteitä monipuolisesti. Ne linkittyvät myös luonnollisella tavalla toisiinsa. Toiminnallinen osuus on sitä vastoin heikompi. Minulla ei ollut aikaisempaa kokemusta vuosikellosta, joten sen anti jäi vähän laihemmaksi. Toisaalta tähän vaikuttaa se, että vuosikello täydentyä ajan mittaan ja muuttaa samalla muotoaan. Näin ollen lopullinen tuotos on nähtävissä vasta myöhemmin. Opinnäytetyöni on Kuhmoisten Kopseen vuosikellon ensimmäinen versio. Uskon kuitenkin, että vuosikellon avulla seura pystyy tulevaisuudessa suunnittelemaan toimintaansa paremmin ja hyötymään tästä työkalusta.

Kehitysehdotukseni Kuhmoisten Kopseelle on mission ja vision miettiminen: mitä varten seura on olemassa, mikä on sen tarkoitus, ja mitkä ovat sen tulevaisuuden suunnitelmat ja tavoitteet? Kopse ei ole kirjoittanut tällaisia asioita ylös perustamisvuoden 1994 jälkeen. Mielestäni seuran olisi tärkeää päivittää käsitystään toiminnan tarkoituksesta ja olemassaolonsa syistä. Mission ja vision selkeyttämisen

jälkeen seura pystyisi tarkemmin miettimään niitä keinoja, joiden avulla tavoitteet saavutetaan. Kopseella on paljon erilaisia tapahtumia, mutta päästäänkö niiden avulla asetettuihin tavoitteisiin, vai pitäisikö jotain kenties muuttaa, tarkentaa tai lisätä? Mission ja vision määrittäminen auttavat seuraa toiminnan hahmottamisessa. Se luo myös uskottavuutta toiminnalle.

Jatkotutkimusaiheena ehdottaisin Kuhmoisten Kopseen ja sen sidosryhmien tutkimista tarkemmin. Sidoryhmät ja niiden kanssa tehtävä yhteistyö ovat äärimmäisen tärkeitä seuralle. Muutamat sidoryhmät nousevat erittäin merkittäviksi (Suomen Ratsastajainliitto, Kirjonurmen talli ja seuran omat jäsenet). Olisi mielenkiintoista tietää, miten seura hankkii sidoryhmiä ja pitää yllä suhteita. Kiinnostavaa olisi myös kuulla mahdollisista jännitteistä sidoryhmien välillä. Näiden asioiden selvittämisen kautta Kuhmoisten Kopse pystyisi kehittymään seurana. Tutkimus voisi auttaa myös huomaamaan mahdollisia uusia sidoryhmiä.

LÄHTEET

Aaltola, J. & Valli, R. (toim.) 2007. Ikkunoita tutkimusmetodeihin I. Metodien valinta ja aineiston keruu: virikkeitä aloittelevalle tutkijalle. Jyväskylä: PS-kustannus.

Aarnio, P. & Vuorinen, R. 1991. Vuorovaikutus ja yhteistyö. Jyväskylä: SKSK-Kustannus.

Alhola, K. & Lauslahti, S. 2005. Taloutta johtamista varten. Helsinki: Edita.

Bergström, S. & Leppänen, A. 2003. Yrityksen asiakasmarkkinointi. Helsinki: Edita Prima Oy.

Boxberg, M., Komppula, R., Korhonen, S. & Mutka, P. 2001. Matkailutuotteen markkinointi- ja jakelukanavat. Helsinki: Edita.

Byrne, G. 1998. From opportunity identification to implementation: a model for action planning in organizations. *International Journal of Quality Science*, Vol. 3 No 2, 190–193.

Eskola, A. & Kurki, L. (toim.) 2001. Vapaaehtoistyö auttamisena ja oppimisena. Tampere: Vastapaino.

Halila, H. & Riitesuo, R. 2003. Urheilun yhdistystoiminnan perusteet. Helsinki: SLU.

Halila, H. & Tarasti, L. 2006. Yhdistysoikeus. Helsinki: Talentum.

Harju, U-M., Niemelä, P., Ripatti, J., Siivonen, T. & Särkelä, R. 2001. Vapaaehtoistoiminta seurakunnissa ja järjestöissä. Helsinki: Edita.

Isoherranen, K., Rekola, L. & Nurminen, R. 2008. Enemmän yhdessä - moniammatillinen yhteistyö. Helsinki: WSOY Oppimateriaalit.

Kuhmoisten Kopse ry. 1994. Toimintasäännöt. Kuhmoinen.

Kuhmoisten Kopse ry. 2010. Toimintasuunnitelma. Kuhmoinen.

Kuokkanen, M., Myllyviita, A., Rosengren, P. & Törrönen, A. 2007. Yhdistystoiminnan kehittämisen opas. Helsinki: Kansan sivistystyön liitto KSL.

Laamanen, K. 2001. Johda liiketoimintaa prosessien verkkona – ideasta käytäntöön. Helsinki: Suomen Laatu keskus Koulutuspalvelut.

Laamanen, K. 2005. Johda suorituskykyä tiedon avulla – ilmiöstä tulkintaan. Helsinki: Suomen Laatu keskus.

Loimu, K. 2000. Yhdistystoiminnan käsikirja. Helsinki: WSOY.

Metsämuuronen, J. 2001. Laadullisen tutkimuksen perusteet. Metodologia – sarja 4. Helsinki: International Methelp.

Mykkänen-Hänninen, R. 2007. Vapaaehtoistyön rajapinnoilla. Helsinki: Helsingin ammattikorkeakoulu Stadia.

Myllykangas, P. 2009. Sidosryhmäsuhteet liiketoiminnan arvon luomisessa. Tampere: Tampereen Yliopisto.

Nieminen, P. 2009. Johtokunnan puheenjohtaja. Kuhmoisten Kopse ry. Haastattelu 30.10.2009.

Nieminen, P. 2010. Johtokunnan puheenjohtaja. Kuhmoisten Kopse ry. Haastattelu 11.9.2010.

Nylund, M. 2000. Varieties of Mutual Support and Voluntary Action. Helsinki: The Finnish Federation for Social Welfare and Health.

Nylund, M. & Yeung, A. (toim.) 2005. Vapaaehtoistoiminta – anti, arvot ja osallisuus. Tampere: Vastapaino.

Näsi, J. & Aunola, M. 2005. Strategisen johtamisen teoria ja käytäntö. Helsinki: Metalliteollisuuden Kustannus.

Opetushallitus. 2009. Sidosryhmät. Opetushallitus – Etälukio [viitattu 23.11.2009]. Saatavissa <http://www2.edu.fi/yrittajyysvayla/?page=227>

Paasolainen, S. 2007. Osaava yhdistys. Helsinki: Akava.

Perälä, J., Juutinen, S., Lilja, M., Lindgren, G., Reinikainen, M. & Steiner, M-L. 2008. Yhdistyksen hyvä hallinto. Juva: WSOY.

Vilkka, H. & Airaksinen, T. 2003. Toiminnallinen opinnäytetyö. Helsinki: Tammi.

Yeung, A. 2002. Vapaaehtoistoiminta osana kansalaisyhteiskuntaa – ihanteita vai todellisuutta? Helsinki: Sosiaali- ja terveystieteiden yhdistys YTY ry.

LIITTEET

LIITE 1 Kuhmoisten Kopse ry:n vuosikello

LIITE 1

KUHMOISTEN KOPSE

VUOSIKELLO 1.1. - 31.12.

SISÄLLYS

- 1 JOHDANTO
- 2 KUHMOISTEN KOPSE RY:N VUOSI
- 3 SEURA TÄYNNÄ TAPAHTUMAA

1 JOHDANTO

Tämä on ratsastusseura Kuhmoisten Kopse ry:n vuosikello. Se on tehty johtokunnan työkaluksi seuran toiminnan suunnittelussa. Vuosikello auttaa toimintavuoden hahmottamisessa: miten tapahtumat ajoittuvat vuoden mittaan, milloin on kiireisempiä ajanjaksoja ja mitkä asiat tarvitsevat enemmän tarkastelua. Vuosikellon avulla toimintoja voidaan pilkkoa pienemmiksi osiksi: mitä tapahtuma vaatii seuralta ja kuka hoitaa mitäkin. Vuosikello pitää ihmiset ajan tasalla. Siitä voi seurata, että kaikki tarvittava tulee tehdyksi. Vastuuhenkilöiden merkitsemisellä pystytään hahmottamaan paremmin, miten työt jakautuvat eri ihmisille. Vuosikello toimii myös oivallisena opastajana mm. uusille johtokunnan jäsenille; sitä kautta he pystyvät paremmin hahmottamaan seuran toimintaa ja johtokunnan tehtäviä. Näin toimintavuosi konkretisoituu heille paremmin.

Vuosikello on sähköisessä muodossa. Se on tehty Excel-taulukolla kalenterin muotoiseksi. Toistuvat tapahtumat ovat taulukossa ensimmäisinä. Yksittäiset tapahtumat seuraavat siinä järjestyksessä, miten ne ajoittuvat vuoden aikana. Jokaiselle tapahtumalle on varattu oma rivi ja väri. Tapahtuma-ajankohta (kuukausi) on merkattu värillä. Jos tapahtuma vaatii valmistelua edellisenä kuukautena, siitä on erillinen merkintä. Tapahtuma-ajankohdassa on myös viittaus, kommentti, mikä kertoo tapahtuman ydinkohdat. Kommentti on luettavissa viemällä hiiri ajankohdan päälle. Johtokunnan jäsenet ja muut seuran kannalta oleelliset henkilöt ovat numeroitu, ja nämä numerot merkataan kalenteriin sen mukaan, kuka on vastuussa mistäkin tapahtumasta. Jos tapahtumalla ei ole vielä vastuuhenkilöä, se on merkattu X:llä. Vuosikellon ylläpidosta vastaa erikseen sovittava henkilö.

Vuosikellon sähköinen muoto ja Excel-taulukko tekevät siitä helpon päivittää: asioita on helppo lisätä, poistaa tai muuttaa. Tässä luettavassa paperiversiossa muokkaaminen ei onnistu eivätkä taulukossa olevat kommentit näy. Seura täynnä tapahtumaa -kappaleessa olen kuitenkin avannut jokaisen tapahtuman erikseen. Näin asiat ovat sieltä helposti luettavissa. Taulukon paperiversio ja tapahtumien sisältöjen kerronta toimivat siis yhdessä.

2 KUHMOISTEN KOPSE RY:N VUOSI

<u>Tapahtuma</u>	<u>Tammi</u>	<u>Helmi</u>	<u>Maalis</u>	<u>Huhti</u>	<u>Touko</u>	<u>Kesä</u>
Johtokunnan kokous	10			10		
Jäsenkokous				10		
Koulu- ja estevalmennus	7,8	7,8	7,8	7,8	7,8	7,8
Jumppavuorot	3	3	3	3		
Koulu- ja este kilpailut			7,8,10		7,8,10	
Läjä-lehti	6,1			6,1		
Rekiretki	7,8					
Hevoslystit	valmistelu	x				
Kevätretki				x		
Kiepsaus kesään						x
Kuhmoinen kuhtuu						
Kesävaellus						
Syysretki						
Pikkujoulut						
Jouluratsastus						

<u>Tapahtuma</u>	<u>Heinä</u>	<u>Elo</u>	<u>Syys</u>	<u>Loka</u>	<u>Marras</u>	<u>Joulu</u>
Johtokunnan kokous	10			10		
Jäsenkokous				10		
Koulu- ja estevalmennus		7,8	7,8	7,8	7,8	7,8
Jumppavuorot				3	3	3
Koulu- ja este kilpailut		7,8,10			7,8,10	
Läjä-lehti	6,1			6,1		
Rekiretki						
Hevoslystit						
Kevätretki						
Kiepsaus kesään						
Kuhmoinen kuhtuu	x					
Kesävaellus	valmistelu	x				
Syysretki				10		
Pikkujoulut					valmistelu	x
Jouluratsastus						7,8

Vastuuhenkilöt

Antti	1	Meija	7
Elina Si	2	Miia	8
Elina Sä	3	Niina	9
Essi	4	Piritta	10
Mari	5	Sara	11
Markku	6	x=?	päätetään myöhemmin

3 SEURA TÄYNNÄ TAPAHTUMAA

Tammikuu aloittaa Kuhmoisten Kopseen toimintavuoden. Silloin alkaa myös uusi tilikausi. Vuoden jäsenmaksut on sovittu edellisen syksyn jäsenkokouksessa. Sovitun mukaisesti laskutuksen hoitaa SRL. Jäsenyyteen kuuluu automaattisesti vakuutus. Lisätietoja eri jäsenlajeista ja hinnoista antaa jäsen sihteeri.

Johtokunnan kokous

Johtokunnan kokouksia on vuoden aikana neljä: tammikuussa, huhtikuussa, heinäkuussa ja lokakuussa. Kokouksen aika ja paikka päätetään aina edellisen kokouksen yhteydessä. Puheenjohtaja muistuttaa seuraavasta kokouksesta muita johtokunnan jäseniä. Kokouksissa käydään läpi seuraavan kolmen kuukauden tapahtumakalenteri ja tehdään pidemmän aikavälin suunnitelmia. Kokouksissa keskustellaan ajankohtaisista asioista sekä muista mieltä askarruttavista asioista.

Jäsenkokous

Jäsenkokouksia pidetään kahdesti vuodessa, keväällä ja syksyllä. Kevätkokous pidetään ennen huhtikuun loppua, syyskokous lokakuun loppuun mennessä. Paikkana toimii Kirjonurmen tallin maneesin kahvio. Kokouskutsu on nähtävillä seuran kotisivuilla ja Kirjonurmen tallin ilmoitustaululla. Kokouksiin ovat tervetulleita kaikki seuran jäsenet. Syyskokouksessa käydään läpi mahdolliset eroamisvuorossa olevat johtokunnan jäsenet ja heidän tilalleen valittavat uudet jäsenet.

Koulu- ja estevalmennus

Petra Andrejffin kouluratsastusvalmennukset, Ville Kulkkaan esteratsastusvalmennukset sekä Seppo Laineen koulu- ja esteratsastusvalmennukset toteutuvat erillisen aikataulun mukaan pitkin vuotta. Aikatauluista ilmoitetaan jäsenille hyvissä ajoin. Paikkana toimii Kirjonurmen talli ja valmennuksista sopii tallin omistaja. Seuralaisten valmennustuki on 2 euroa/ratsukko. Valmennustuen saannin edellytyksenä on ohjaajapäiväkirjan pito, joka tulee toimittaa Kuhmoisten kunnan liikuntatoimelle kahdesti vuodessa (kesä- ja joulukuu). Päiväkirjan perusteella liikuntatoimi maksaa seuralle ohjaajapalkkioavustusta 6-7 euroa/tunti.

Jumppavuorot

Seuran jumppavuorot toteutuvat Kuhmoisissa koulukeskuksen liikuntasalissa. Seuralta ei peritä maksua salivuoroista, ja jumpat ovat jäsenille ilmaisia. Niitä pidetään sekä kevät- että syyslukukaudella. Jumppia järjestetään pääsääntöisesti kerran viikossa. Vetäjinä toimivat johtokunnan jäsenet.

Koulu- ja estekilpailut

Seura järjestää jäsenilleen koulu- ja esteratsastuskilpailut neljästi vuodessa. Yhdet näistä ovat seuranmestaruuskilpailut. Kilpailut toteutetaan yleensä peräkkäisinä viikonloppuina. Kevät- tai syyskilpailuissa käydään samalla tehtäväkilpailut. Seuran jäsenillä on myös mahdollisuus suorittaa SRL:n merkkisuorituksia. Kaikkiin kilpailuihin tarvitaan talkooväkeä. Ratojen rakennus ja purkaminen vaativat eniten ihmisiä. Lisäksi talkoolaisia tarvitaan kuuluttajiksi, sihteereiksi, ovenavaajiksi ja ratahenkilöstöön. Tuomaroinnin hoitavat siihen erikseen koulutetut henkilöt. Kilpailukutsut ja tulosten laittaminen seuran kotisivuille vaativat myös oman vastuuhenkilön. Kisojen osallistumismaksut sovitaan erikseen, ja osa lähtömaksuista annetaan Kirjonurmen tallille maneesivuokrana. Kopseen jäsenet saavat osallistua kilpailuihin Kirjonurmen hevosilla, jos he eivät omista omaa hevosta. Kilpailuihin varataan palkinnot voittajille ja sijoittuneille. Kahvio tarvitsee myös oman vastuuhenkilön. Tuotteisiin asetetaan vapaaehtoinen maksu. Pullat ja kahvit saadaan pääsääntöisesti paikallisen K-kauppiaan sponsoroimana.

Läjä-lehti

Seuran jäsenlehti, Läjä, lähetetään jäsenille neljästi vuodessa (tammikuu, huhtikuu, heinäkuu ja lokakuu). Lehden kokoamisen hoitaa puheenjohtaja ja jakamisen sekä jakelun erikseen sovittava henkilö. Materiaalia lehteen voi lähettää sähköpostilla puheenjohtajalle. Vaihtoehtoisesti juttuja voi myös jättää Kirjonurmen tallilla olevaan sille erikseen varattuun laatikkoon. Materiaali on hyvä olla kasassa kaksi viikkoa ennen lehden ilmestymistä. Halukkaat saavat lehden sähköisenä versiona ja lopuille se lähetetään postitse.

Rekiretki

Tammikuussa järjestetään rekiretki lumitilanteesta riippuen. Tapahtuma on tarkoitettu sekä seuralaisille että seuran ulkopuolisille henkilöille. Hevoset ja välineet saadaan Kirjonurmen tallilta. Käytössä on kaksi rekeä. Kokeneimmat ajurit hoitavat valjastuksen ja ajamisen. Reitti valitaan huolella ja tarkastetaan etukäteen. Myös säävaraus pitää huomioida. Ilmoittautuneiden määrä vaikuttaa aikataulutukseen. Osallistujille tarjotaan mehua ja makkaraa. Tapahtuma on kaikille maksuton.

Hevoslystit

Helmikuussa järjestettävät, jo perinteeksi muodostuneet hevoslystit, vaativat suurimman työpanoksen seuralaisilta. Hevoslystit ovat kuhmoslaisille ja muille sillä hetkellä paikkakunnalla oleville tarjottu tilaisuus. Tapahtuma vaatii talkoohenkeä, sillä se on seuran suurin ponnistus vuoden aikana. Hevoslysteihin lukeutuu monta osa-aluetta: aikataulutus, tapahtuman mainonta ja markkinointi, näytelmän käsikirjoitus ja sen esittäjät, talutusratsastus, rekiajelu, puffetti, arpajaiset sekä koira-näyttely. Jokainen osa-alue tarvitsee oman vastuuhenkilön, jotta asiat tulevat varmasti hoidetuksi. Tapahtuman jälkeistä siivoamistakaan ei saa unohtaa. Suuresta työmäärästä huolimatta hevoslystit ovat olleet jokavuotinen menestys. Tämän vuoksi tapahtumaan kannattaa panostaa. Hevoslystit on oiva tilaisuus saada näkyvyyttä seuralle ja Kirjonurmen tallille. Sitä kautta uudet jäsenyydetkin mahdollistuvat.

Kevätretki

Kopse pyrkii järjestämään kevätretken. Seuraava tehdään mahdollisesti Ypäjälle hevosopiston avoimiin oviin. Tähän asiaan johtokunta palaa myöhemmin.

Kiepsaus kesään

Kesäkuussa seura osallistuu pitäjän kesätapahtumaan Kuhmoisten kiepsaus kesään, jonka järjestää Kuhmoisten yrittäjät. Tässä niin paikkakuntalaisille kuin kesäpaikkakuntalaisille kohdistuvassa tapahtumassa Kopse saa näkyvyyttä. Seuran tavasta osallistua kiepsaukseen keskustellaan myöhemmin muiden yhteistyötahojen kanssa. Kopseen on mahdollista osallistua esimerkiksi näytelmällä tai tarjoa-

malla talutusratsastusta.

Kuhmoinen Kuhtuu

Seuran osallistumisesta tapahtumaan Kuhmoinen kuhtuu keskustellaan myöhemmin.

Kesävaellus

Elokuun alkupuolella seura järjestää jäsenilleen kaksipäiväisen vaelluksen Velisjärven leirikeskukseen. Tämä on vuoden toinen tapahtuma, joka vaatii suurempaa ponnistusta jäseniltä onnistuakseen. Ratsastusvaellukseen liittyy monia yksityiskohtia: paikan varaus, reitin varmistus, aikataulut, vetäjä, taukopaikoista huolehtijat, ruokailut, muu ohjelma sekä hevosten olojen varmistaminen (aitaukset, ruoat, vedet, varusteet jne.). Myös osallistumismaksuista on päätettävä ja riittävästä informaatiosta (ilmoitukset, ilmoittautumiset) huolehdittava ajoissa.

Syysretki

Lokakuussa järjestetään mahdollisesti syysretki jäsenille. Asiaan palataan myöhemmin.

Pikkujoulut

Joulukuussa vietetään seuran pikkujouluja. Juhlapaikkana toimii Kuhmola. Juhlaa varten tehdään joulunäytelmä, jonka esittämiseen tarvitaan vapaaehtoisia. Muita ohjelmanumeroita ovat tietovisa ja erityiset palkitsemiset. Pikkujouluja vietetään nyyttäri periaatteella. Lisäksi jokainen osallistuja voi tuoda mukanaan pikku pake-tin.

Jouluratsastus

Seura hiljenee joulun viettoon jouluratsastuksen myötä. Seuran jäsenet voivat osallistua omilla tai Kirjonurmen hevosilla jouluisen hevostalokueeseen. Reitti kulkee Kuhmoisten keskustassa. Ratsastajat ja hevoset puetaan joulunpunaisiin.